

9 16.5.2012

KIRKKO & KOTI

Kyläkaupan käytävillä
jaetaan kuulumisia
ja elämänohjeita,
isoja asioita

→ 16

**Piispa Jari Jolkkonen
lähti matkalle
ihmisen kokoiseen virkaan**

→ 8-9

AJANKOHTAISTA

Pitkät kokouspäivät yllättivät uudet edustajat

”Kaikilla oli tahto aloittaa työskentely hyvässä hengessä.”

Männistön kirkkoherra **Aulikki Mäkiselle**, kirkolliskokouksen ensikertalaiselle mieluisin yllätys oli kokemus asiantuntevuudesta. ”Miten monet oman alansa asiantuntijat antavat osaamisensa kirkon käyttöön. Näiden maallikkojen sitoutumisesta iloitsin koko viikon.”

”Tunnelma oli leppoisa ja hyvä. Ihmiset löysivät toisensa myös yli perinteiset-liberaalit rajojen.”

Mäkistä oli eniten varotettu pitkistä ja uuvuttavista puheenvuoroista. Uuden ohjeistuksen mukaan puheenvuoron mitasta muistutetaan kymmeneen minuutin kuluttua. ”Useimmat niistä olivat napakoita ja asiaa täynnä.”

Kokouskäytännön jähmeys ja muutokie-

li yllättivät edustaja **Pekka Niirasen**. Sen sijaan kokouksen henki oli myönteinen ja paljon uusia tuttavuuksia tarttui myös facebook-sivuille.

Yllätys sekä Aulikki Mäkiselle että Pekka Niiraselle olivat työntäyteisyys ja pitkät päivät. Mäkinen kuuluu talousvaliokuntaan, Niiranen perustevaliokuntaan. Valiokunnat istuvat pitkälle iltaan. ”Haluan vaikuttaa siihen, että hiippakunnalla on toimintaedellytyksiä myös jatkossa. Talouteen liittyy tarve seurakuntien väliseen taloudelliseen tasaustajärjestelmään.” Mäkisen mielestä seurakuntarakenteista olisi saatava päätös tämän istuntopäivän aikana.

Vapaa-aikaa jäi vähän. Mutta toki hiukkaseen ”pankkivaliokuntaan”, joka kokoontui Turun yössä.

Kirkkoon kuulumattomalta peritään kappelin vuokra

Kirkolliskokous käsitteli esitystä kirkkoon kuulumattoman hautaansiunaamismaksusta. Perustevaliokunta on yksimielinen siitä, että

Kuopion kolme ensikertalaista kirkolliskokouksessa: Pekka Niiranen (vas.), Aulikki Mäkinen ja Markku Huttunen.

papin palveluista ei laskuteta, kappelin vuok-rasta kyllä.

Kirkollisten rakennusten suojelua koskevaa lakimuutosta halutaan selkeyttää. Lakimuutoksessa esitetään, että kaikki 50 vuotta vanhemmat kirkkorakennukset olisivat suojeltuja lain nojalla. Edustaja Pekka Niirasen mukaan kategorinen ikäsääntö ei ole tästä maailmas-ta. ”Jos esitys menee sellaisenaan läpi, tulevai-

suudessa sata prosenttia kirkoista on suojel-tuina”, hän sanoi.

Aloite lähetettiin lakivaliokuntaan.

Kirkkohallituksen täysistuntoon Kuopion hiippakunnan maallikkoedustajaksi valittiin tilintarkastaja **Veikko Väisänen**.

LAHJA PYYKÖNEN

PYSÄKILLÄ

Koti vailla verkostoja on yksinäinen paikka

Itsenäistä selviytymistä tukevat palvelut on karsittu vanhusten kotihoidosta pois. Se on risti-riidassa hyvinvoinnin kanssa.

Soili Paljärvi on tutkinut Kuopiossa vanhusten kotihoidon laa-tua ja muutoksia 15 vuoden ajan. Eläkkeelle jäänyt johtaja pääsi vasta kaupungin vanhusten kotipalvelun työarjes-taan luovuttuaan työstämään lop-puun väitöstutkimuksensa, jonka aineistona olivat kiinnostavan pit-kän seurantaperiodin aikana kootut omaisten, kotihoidon asiakkaiden ja työntekijöiden haastattelut.

”Valtiontalouden tarkastusviras-ton kotihoitoa koskevassa tarkas-tusraportissa kotihoidon sisältöä koskevat havainnot osoittivat, että palvelutasoksi on määrittynyt perushoito eli lääkityksestä, hoidos-ta, ravinnosta ja hygieniasta huoleh-timinen. Sen sijaan palvelut, jotka tukevat itsenäistä kotona selviyty-mistä ja edistävät elämänlaatua ja yhteiskunnallista elämään osallistu-mista, on siirretty pois kotihoidos-ta”, Paljärvi kuvaa muutosta.

Raportissa todetaan, että tämä on voimakkaassa ristiriidassa koto-na asuvien ja apua tarvitsevien van-husten elämän laadun ja hyvin-voinnin korostamisen kanssa.

”Omaiset, jotka pitävät yhteyttä vanhukseensa, ovat kyllä selvillä ko-tihoidosta. Omaiset hoitavat entis-tä useammin vanhusten viikoittaisia kauppaa, apteekki- ja muita asiointi-asioita. Myös keskustelu- ja seurus-teluavussa omaiset ovat aiempaa suuremmassa roolissa.”

”Paljon pidetään puhelimitse yh-teyttä, varsinkin kun asutaan eri paikkakunnalla.”

Suvusta ja perheestä unohdettuna

Kotona asumisen tukeminen on ai-nakin juhlapuheissa kuulunut. ”Myös valtionohjauksessa on pai-notettu kotona asumisen tukemista vuosikymmenestä toiseen. Ikäihmis-ten hoidon ja palvelujen suuntau-tuminen avohuoltoon on luonnol-linen jatkumo sille, että useimpien tutkimusten mukaan vanhana ha-lutaan asua kotona niin kauan kuin mahdollista.”

Soili Paljärvi huomauttaa kui-tenkin, että koti voi muodostua hy-vinkin yksinäiseksi paikaksi, jos yh-teyksiä kodin ulkopuolelle ei ole rakennettu.

”Tietyissä tapauksissa myös pit-käaikaishoito on vanhukselle paras vaihtoehto. Onnistunein vaihto-ehto on toivottavasti se suunnitel-ma, jossa vanhus ei siirry toimin-takyvyn rapistuessa hoitopaikasta toiseen, vaan palveluja siirretään hänen luokseen. Tämä edellyttää monien toimijoiden yhteistyötä ja resurssien riittävyyden varmista-mista.”

”Vanhusten yksinäisyys ja sii-hen usein liittyvä masennus ja turvattomuus nousevat useis-sa tutkimuksissa esiin. Kotikin voi muodostua jopa yksinäisyyttä li-sääväksi, jos sosiaalisia verkostoja ei ole. Monilla vanhuksilla on myös ongelmia liikkumisessa, joka se-kin vaikeuttaa yhteydenpitoa ulko-maailmaan.”

Soili Paljärvi ottaa esille tuetun asumisen vaihtoehdot.

”Vanhusten palvelutaloissa ja hoitokodeissa on ympärillä ikäto-vereita ja keskustelukumppaneita. Tosin yksinäisyyttä ja masennus-

”Ihminen on aina osa jotakin perhettä ja sukua.”

ta voi kokea sielläkin. Laitoksessa suurin ikävä ja yksinäisyys kosket-taa varmasti silloin, jos jää suvus-taan ja perheestään unohdetuksi. Ihminen on aina osa jotakin perhet-tä ja sukua.”

”Niin kotihoidossa kuin laitok-sissakin omahoitajajärjestelmällä on pyritty vastaamaan asiakasläh-töisesti tähän asiaan. Kaikkein hei-koin kotihoidon laadun osio tutki-mukseni perusteella ohjauksessa ja

neuvonnassa oli se, miten vanhuk-sia autetaan pitämään yhteyttä toi-siin ihmisiin.”

PÄÄKIRJOITUS

Silmätkin kuuntelevat

Eivät vain sanat, vaan myös keho puhuu. Ammattipuhujat tietävät, miten vähäinen on sanojen merkitys, jos puhujan olemus viestii eri kieltä kuin sanat.

Kirkossa on annettu sanan puhua. Pietismi ja matalakirkollisuus kitkivät pois kaiken ulkoisen, joka saattaisi nöyryyden sijaan näyttää tekopyhyydeltä. Pietismi halveksi liturgiaa eikä valistuksen ajan rationalismi ymmärtänyt sen merkitystä. Myös herätysliikkeet ovat olleet korkeakirkollista liturgiaa vastaan.

Kehon kieli ei ole löytänyt paikkaansa luterilaisessa jumalanpalveluksessa. Jumalanpalveluksen oppaissa-kin eleisiin puututaan vähän. Siksi kuopiolaisen laulunopettajan Leena Laurinkarin valmisteilla oleva tutkimustyö ”Eleen evankeliumi” on uraauurtava avaus.

Kirkollisessa ristisaatossa on kuljettu huonoryhtisenä, silmät maahan luotuina. Papin kehon kieli tai tapa kävellä ei välttämättä osoita läsnäoloa, vastaan-tuloa ja kunnioitusta. Vyötärön alapuolella roikkuvat kädet antavat alistuneen vaikutelman.

Myös eleiden, kutsuvan kehon avulla rakennetaan yhteyttä. Eleet kantavat evankeliumia.

Ristinmerkin tekeminen on yksi vanhimmista kristillisistä eleistä. Kasteen sakramentissa se on ollut aina. Suomen luterilaiset ovat pitkään vierastaneet ristinmerkkiä roomalaiskatolisena tapana, tekopyhänä ja ulkokultaisena menona.

Syvään kumartaminen on kunnioituksen osoitus läsnä olevalle Kristukselle.

Ristinmerkki on uskontunnustus. Mutta samalla se on myös yhteyden merkki ja kutsu kantamaan toistemme ristejä. Se on kristinuskon ytimekkäin ja havainnollisin symboli.

Kuopion piispa Jari Jolkonen osoitti vihkimismessussa sen, miten kauniisti hyvin sisäistetyt liturgiset eleet toimivat. Kun hän syvään kumarsi siunatuille ehtoollisaineille, se kumarus oli kunnioituksen osoitus läsnä olevalle Kristukselle.

Kumartamisen tulisikin olla olennainen osa kristillistä jumalanpalvelusta ja luterilaista liturgista käyttäytymistä.

Kirkon jumalanpalvelusuudistus jäi puolitiehen myös liturgisten eleiden osalta. Jo ensimmäinen askel unohtui, eleiden symbolisen merkityksen opettaminen seurakunnalle.

Kirkon penkissä istuja kyllä vaistoaa sen, milloin liturgi on kokonaisena läsnä. Puhuvien päiden paikka on jossain muualla kuin Jumalalle pyhitetyn alttarin ääressä.

LAHJA PYYKÖNEN
lahja.pyykonen@evl.fi

Kallaveden seurakunnan kirkkoherranvaali pidetään syksyllä. Ensimmäisellä vaalisijalla on Tampereen Teiskon seurakunnan vt. kirkkoherra Tero Matilainen, joka pitää vaalisaarnansa 19.8. Toisella sijalla oleva Rantakylän seurakunnan I kappalainen Petri Rask saarnaa 26.8. ja kolmannella vaalisijalla oleva Kuopion Kallaveden seurakunnan seurakuntapastori Matti Pentikäinen 2.9. Vaalinäytteet annetaan messussa klo 10 Kallaveden kirkossa. Kelpoisiksi ylimääräiseksi vaaliehdokkaaksi on todettu Kuopion Kallaveden seurakunnan III kappalainen Veli Mäntynen ja Kuopion Kallaveden seurakunnan II kappalainen Raili Rantanen. Vaali toimitetaan 16.syyskuuta.

Heikki Eitakarille on myönnetty ero yhteisen kirkkoneuvoston jäsenyydestä. Eitakari perusteli eroanomustaan sillä, että yhteisen kirkkoneuvosto maksoi erillisen palkkion Elli Kankkusen testamenttirahaston hoitokunnan jäsenille.

Nilsin seurakunta liitetään Järvi-Kuopion seurakuntaan ensi vuoden alusta. Seurakunta kasvaa vajaalla 6000 jäsenellä. Kuopion yhtymä saa Nilsistä kirkon sekä

Nilsin seurakunta liittyy Järvi-Kuopion seurakuntaan ensi vuoden alusta.

joukon muista rakennuksista. Viranhaltijoista osa siirtyy yhtymään, osa Järvi-Kuopion seurakuntaan.

Päivärannan kirkko myydään Kuopion kaupungille 273 670 euron kauppahinnalla. Myyntipäätöksen teki Kuopion seurakuntayhtymän yhteinen kirkkoneuvosto. Lähes 500 neliön tiloihin sisältyy kirkkosalin lisäksi kahvio, keittiö, kerhotila sekä toimisto. Pihassa on kellotapuli. Kiin-

teistön vuosittaiset käyttökulut ovat olleet noin 86 000 euroa, josta henkilöstökulut ovat 28 000 euroa. Irtaimisto ei kuulu kauppaan. Kirkon urut siirretään Männistön vanhaan kirkkoon, kirkonkellot varastoidaan. Taiteilija Pauno Pohjolaisen teoksen sijoituspaikkaa ei vielä ole päätetty. Viimeistä jumalanpalvelusta Päivärannan kirkossa vietetään kesäkuun 10. päivänä.

Järvi-Kuopion seurakunnan Muuruvedelle ja Riistavedelle sijoittuvaan seurakuntamestarin virkaan on valittu Marja Pentikäinen.

Emerituspiispa Wille Riekkiselle on myönnetty Saima -mitali työstään kirkollisena ja yhteiskunnallisena vaikuttajana. Mitalin saajan valitsevat Itä-Suomen yliopisto sekä Savon Sanomat. Saima -mitali kunnioittaa yhteiskuntavaikuttajan J.V. Snellmanin perustaman Saima-lehden perinnettä. Hopeinen mitali on Taru Mäntysen suunnittelema. ”Snellman korosti, että uskon pitää vaikuttaa myös tämänpuoliseen elämään eikä suuntautua vain tuonpuoliseen”, Riekkinen sanoi palkintojuhlassa Kuopion kaupungintalossa viime perjantaina.

Soili Paljärvi muistuttaa, että pelkkä palveluiden tarpeen kartoitus ei riitä. Palveluita pitää myös voida antaa.

rakuntien työntekijöiden ja julkisen sektorin kesken, jotta vanhuksentuntisivat turvallista yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Tätä monipuolista yhteistyötä nostetaan toistuvasti esiin myös valtionohjauksen informaatio-ohjauksessa.”

”Kumppanuus on mielestäni avainsana tässä asiassa. Sen avulla voidaan luoda sitä ikäystävällistä Kuopiota, jota kaupungin vanhuspoliittiset ohjelmat korostavat.”

Soili Paljärvi muistuttaa, että pelkkä palvelujen tarpeen kartoitus ei vielä riitä.

”Ei riitä, että palveluntarve monipuolisesti arvioidaan yli 75 -vuotiailta ja Kelan erityistukea saavilta. Oikeus saada nämä tarvittavat palvelut tulisi myös mahdollistaa. Palvelujen järjestäminen maksaa ja kuntien taloudellinen tilanne on tiukalla ja talouden tasapainotus jatkuu varmasti myös tulevaisuudessa.”

”Palvelujen tarvetta voidaan siirtää myöhemmäksi, kun muistetaan se, että jokaisella meistä on myös vastuu oman toimintakyvyn ylläpitämisestä. Tämän päivän painotuksia ovat ehkäisevä työ, oman kunnon ylläpitäminen ja sosiaalinen verkosto.”

Eläkkeellä olo tuo tutkijaan myös hymyä ja sanottavaan omakohtaisuutta.

”Viimeistään eläkkeelle siirtyessä näihin asioihin kannattaa kiinnittää huomiota: ystävät, liikkuminen, lepo...”

ULLA REMES

Palvelujen tarpeen kartoitus ei riitä

Monet hyvät hankkeet ystäväpalvelusta aina erilaisiin kulttuuripalveluihin ja muuhun sosiaaliseen virkistykseen pyrkivät kasvattamaan ja

lisäämään vanhusten sosiaalista yhdessäoloa. Asukastupatoiminnot rikastuttavat myös monia lähiöitä.

”Tarvitaan monipuolista yhteistyötä yli erilaisten hallintokuntien rajojen, eri palveluntarjoajien ja seu-

KOLUMNI

Antaessaan saa

Näinä superyksilöllisyyden, kilpailun ja itsekkyyden aikoina on hyvä nostaa esiin myös ikiaikaisia hyveitä kuten oikeamielisyys, kohtuullisuus ja toisen huomiointi. Vanha viisaus, että antamalla saa, pätee edelleenkin.

Loistava esimerkki toisen huomioinnista ja pyyteettömästä antamisesta tuli esille Jari Sarasvuon radiohaastattelussa noin kuukausi sitten.

Siinä tämä kiistelty ja kiitetty yritysvalmentaja kertoi tyttärestään Ronjasta, joka alle kouluikäisenä oli säästäväinen ja teki pieniä palveluksia saaden rahaa. Tyttärellä oli tapana vaihtaa pienemmät kokoon saamansa summat isompiin seteleihin, ensin kymmenen euron, sitten 50 euron - ja lopulta usean vuoden säästämisen päätteeksi 500 euron seteliin.

Perhe lähti kirkkoon, jossa kannettiin kolehti tsunamin uhreille. Ronjaa liikutti tsunamin aiheuttama hätä ja kärsimys ja hän halusi auttaa. Kolehtihaavin kiertäessä penkkirivejä isä huomasi tyttären kaikelevan pikku kukkarostaan jotain.

”Siinä se oli, se vuosia säästetty 500 euron seteli”, isä liikkuneena totesi radiohaastattelussa.

Kyllä itseänikin vahvasti kosketti Ronjan uskomattomalta tuntuva auttamisteko. Hän todella antoi kaikesta, siihenastisen elämänsä kaikki säästöt. Helppo oli yhtyä haastateltavan kantaan, kun hän totesi edellisen kerrottuaan: ”Kaipa jotain hyvää olen pystynyt tyttäreni kasvatuksessa aikaansaamaan – enkä ainakaan ole tuhonnut empatiakykyä ja lähimmäisenrakkautta.”

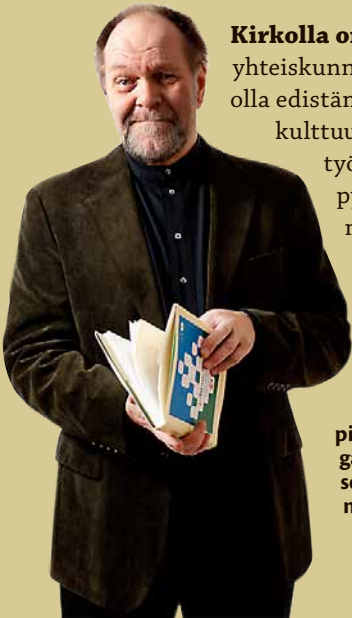
Ajankohtaisessa kakkosessa käsiteltiin vapaaehtoistyötä saattohoidossa. Siinä liki sata vapaaehtoista toimi henkilökunnan apuna eri tehtävissä. He antoivat aikaansa, olivat lähellä, kuuntelivat ja auttoivat arkirutiineissa.

Läsnäolon merkityksestä todisti liikuttavasti erään vapaaehtois miehen toteamus: ”Usein vanha ihminen ei uskalla illalla panna silmiä kiinni peläten niiden jäävän aamulla aukeamatta. Tärkeää on toisen läheisyys ja monesti hän kuulee vuoteessa lepäävän illalla sanovan: ethän mene pois. Silloin istutaan koko yö vuoteen vierellä.”

Kirkolla on merkittävä yhteiskunnallinen tehtävä olla edistämässä auttamiskulttuuria. Vapaaehtoistyön kautta se myös pystyy antamaan mielekästä tekemistä yhä useammille.

UPI HEINONEN

Kirjoittaja on kuopiolainen yritys- ja organisaatiovalmentaja sekä seurakuntayhtymän yhteisen kirkkovaltuuston jäsen.

Sijoitussalkun seulonta paljastaa ongelmat

Kirkon sijoitustoiminnan eettisyyden toteutuminen vaatii jatkuvaa valvontaa.

Sijoitusrahojen eettisyyden valvominen ei ole helppoa. Tämän myös kirkko on saanut kokea, kun eläkeyhtiöiden ydinasekytkökset ovat olleet julkisuudessa 2010 ja 2012 SaferGlobe Finlandin raporttien myötä. Mukana ovat myös eläkeyhtiö Ilmarinen ja eräät ay-liitot.

Kirkon eläkerahasto tukee raportin mukaan epäsuorasti Northrop Grumman -yritystä, joka vastaa Yhdysvaltain mannertenvälisestä Minuteman III – ydinohjusprojektista.

”Raportti sisältää useita virheitä ja kirkon eläkerahasto liitetään myös sijoituskohteisiin, joita sillä ei ole”, tarkentaa kirkon salkunhoitaja **Magdalena Lönnroth**.

Northrop Grummaniin on sijoitettu 50 000 euroa eli 0,005 prosenttia sijoitussalkusta. Suoria sijoituksia ydinasetollisuuteen liittyviin yrityksiin ei Lönnrothin mukaan ole.

”Painotamme jatkuvaa, kokonaisvaltaista, aktiivista ja positiivista sijoitustapaa, johon kuuluvat sijoituskohteiden poissulkemisen lisäksi vastuullisten sijoituskohteiden suosiminen, aktiivinen omistajuus ja sijoituskohteisiin vaikuttaminen jo tarjouspyyntövaiheesta alkaen”, Magdalena Lönnroth kertoo. Asioita käsitellään säännöllisesti Kirkon eläkerahaston johtokunnassa.

Eläkerahasto on ulkoistanut yksittäisten arvopapereiden analysoinnin ja valinnan varainhoitajille. ”Vältämme sijoit-

tamasta yrityksiin, jotka eivät noudata hyvää hallintotapaa, ympäristölainsäädäntöä tai kansainvälisiä ihmisoikeus- ja työelämsopimuksia”, Magdalena Lönnroth kertoo.

”Vaikuttamiskeskustelujen avulla olemme saaneet sijoitusrahastot luopumaan tietyistä osakkeista. Kirkon eläkerahasto etsii nyt vastuullisilla kriteereillä toimivia osakeindeksirahastoja. Vuoden 2011 lopussa jopa 80 prosenttia eläkerahaston sijoitusvarallisuudesta oli YK:n periaatteet allekirjoittaneiden tahojen hoidossa.”

”Kehitämme vastuullisen sijoittamisen parhaita käytäntöjä myös osana FINSIF ry:n toimintaa”, kertoo salkunhoitaja Magdalena Lönnroth. FINSIF on Suomen vastuullisen sijoittamisen yhdistys, jonka perustajajäsen Kirkon eläkerahasto on.

Kirkon eläkerahasto avaa sekä rahastosijoitukset että suorat sijoitukset kaksi kertaa vuodessa ja yritysten vastuullisuusanalyysiin erikoistunut asiantuntija Ethix SRI Advisors tutkii omistukset. Vastuullisen seulonnan avulla eläkerahasto saa tietoa sijoitusrahastojensa ja salkunhoitajien toiminnasta.

Seurakunnille on tehty vastuullisen sijoittamisen verkkosivusto ja myös neuvontapalvelu. Kirkon vastuullisen sijoittamisen ohjeet ovat vuodelta 2007.

Seurakunnat sijoittavat itsenäisesti

”Luottamuselimissä on vahvistettu sijoitustoiminnan ohjeet, joiden mukaan vältämme epäeettistä toimintaa,

Kuopion seurakuntayhtymässä on vahvistettu ohjeet sijoitustoiminnalle. Mutta valvonnalle ei ole riittävästi työvälineitä.

tosin sen valvonta on vaikeaa. Valvonnalle ja eettiselle seurannalle ei ole tarvittavia työkaluja eikä resursseja. Katson tässä sijoituksia myyvien pörssiyritysten ja rahastojen puoleen”, sanoo Kuo-

KIRKON KULMILTA

Lapinlahdella valettu Minna Canth

Huomattava osa eri puolille maata viimeisen liki sadan vuoden aikana pystytetyistä pronssiveistoksista on valettu Lapinlahdella. Siitä kertoo Kuopiossakin monien veistosten jalustasta löytyvä kirjoitus: A. Halosen valimo Lapinlahti, E. Halosen taidevalimo tai Halosvalimo. Näiden jälkeen Taidevalimo P. Venäläinen ja nyt työtä jatkaa Lapinlahden Taidevalu Oy.

Yksi Lapinlahdella ikuistetuista töistä on Minna Canthin puistoon pystytetty Minnan patsas. Eemil Halosen tekemä veistos on valettu hänen veljensä Arttu Halosen valimossa Lapinlahdella. Se paljastettiin Minna Canthin kuoleman 40-vuotismuistopäivänä 12.5.1937 silloin vielä vailla puita ja istutuksia olevalla Maljapuron kentällä.

Arttu Halosen valimo toimi Lapinlahdella vuodesta 1918 vuoteen 1954. Paikkana oli rautatieaseman lähetyvillä sijaitseva Arttula. Siinä maamme ensimmäisenä taidevalajana toiminut Halonen valoi kymmenet ja kymmenet teokset eri puolille maata.

Niistä mittavin oli Felix Nylundin Kolmen sepän patsas Vanhan ylioppilastalon edustalle Helsinkiin. Traditio jatkuu nykyisten omistajien toimesta. Vuorossa on Helsingin musiikkitalon eteen menossa oleva Reijo Hukkasen Laulu puut.

Kuopiossa Minna Canthin patsaan paljastamisesta on ehtinyt kulua jo 75 vuotta. Eduskunnan taidekokoelmien intendentti Liisa Lindgren on mielenkiintoisella tavalla asemoimut patsaan veistotaiteen kenttään muutamia vuosia sitten ilmestyneessä kirjassaan Monumentum – muistomerkkien aatteita ja aikaa.

Lindgrenin mukaan käsikirjakäärö Minnan vasemmassa kädessä ”palvelee symbolisena komentajansauvana” ja puuskaan nostettu oikea käsi ilmentää renessanssimuotokuvista tuttua auktoriteettia. Harteilta laskeutuva huivi puolestaan

Tulisieluinen taistelija ja empaattinen ihminen.

viittaa hänen mukaansa militäärimuotokuvien perusrekvisiittaan kuuluviin viittoihin ja drapeerattuihin verhoihin.

Lindgren toteaa, että veistoksen tekijä on onnistunut esittämään Canthin kuopiolaisten toiveiden ja muistojen mukaisena määrätietoisena henkisenä johtajana ja tulisieluise-
na taistelijana, mutta myös empaattisena ihmisenä.

HELENA RIEKKI

TIMO MERENSILTA/KUVAKOTIMAA

pion seurakuntayhtymän hallintojohtaja **Timo Korhonen**.

Kuopion seurakuntayhtymällä on sijoituksia kymmenen miljoonan euron edestä markkinarahasijoituksissa. Sijoituksia on myös sijoitusvakuutuksissa, osake- ja korkorahastoissa ja joukkovelkakirjalainoissa.

Hallintojohtaja **Matti Ilveskoski** kertoo, että Tampereen seurakunnissa suoritetaan vuosittain sijo-

tussalkun seurantaa, jonka suorittaa ruotsalainen konsulttiyhtiö Ethix. Vastuullinen sijoitustoiminta on sisällytetty myös varainhoitajien ohjeistukseen ja toimintaa ohjaa yhteisen kirkkoneuvoston hyväksymä sijoitussuunnitelma.

”Vuosi sitten suoritettussa seuroinnassa tuli esiin vain marginaalisia ongelmia joihinkin rahastoihin sisältyvien yhtiöiden kohdalla. Mitäkaava oli sellainen, että koko n. 11

miljoonan euron salkun sisällöstä oli ongelmajohdoksia n. 17 000 euroa eli 1,5 promillea. Toki niidenkin osalta on ryhdytty toimiin”, Ilveskoski kertoo.

Tampereen Seurakuntayhtymän sijoitusvarat on sijoitettu osaksi suoriin osakesijoituksiin ja korkoinstrumentteihin sekä osaksi vastaaviin rahastoihin.

ULLA REMES

MITÄ MIELESSÄ?

Rukouksen mies

Kuopiossa Pelastusarmeijan johtajana palvellut kapteeni Tuomo Ylkänen tunnetaan Kuopion Kristillisissä eläkeläisissä rukouksen miehenä. Kristillisten eläkeläisten 35-vuotisjuhlassa hänelle annettiin Kristillisen Eläkeläisten kultainen ansiomerkki.

Työ Pelastusarmeijassa vei aikoinaan perhettä pitkien maata. Millaista oli muuttaminen paikalliskunnalta toiselle?

”Olihan se rankkaa. Ehti juuri tutustua ihmisiin, kun tuli muutto uusiin tehtäviin. Lapset joutuivat jättämään kaverit ja sopeutumaan. Toisaalta sai tutustua moniin ihmisiin ja nähdä, millaisia ihmiset ovat eri puolilla maata. Kuopiolaisissakin on omat erikoispiirteensä.”

Miten esirukoilijan työ alkoi?

”Eräs veli kehotti minua nuorena miehenä Helsingissä asuessaani rukoilemaan sairaiden puolesta. Aloitin vaimostani, Jumala paransi hänen selkänsä. Sitten olen rohkaistunut rukoilemaan muidenkin puolesta. Se on Jumalalta saatu palvelutehtävä.”

Toimiiko rukous?

”Vaikka itselläni ei omakohtaista kokemusta omasta parane-

misestä ole, vaikkapa astmasta tai sydänviasta, uskon, että Jumala parantaa tänäkin päivänä. Usko vahvistuu, kun näkee miten Jumala toimii.”

Mitä rukoileminen vaatii? Voiko kuka tahansa olla rukoilija?

”Hiljentymistä ja aikaa. Rukoustyö vaatii kärsivällisyyttä ja paneutumista. Myös kuuliaisuutta tarvitaan. Jokainen voi rukoilla, Jumala kuulee kaikki huokaukset. Saamme luottaa ja uskoa, että Herra parantaa ja auttaa.”

Mikä on tärkeää järjestö- ja seurakuntatoiminnassa?

”Yhteenkuuluvaisuuden tunne on hienoa. Sitä tarvitaan. Olemme käyneet eläkeläisten kanssa pitämässä vanhuksille laulu- ja harvataustuokioita. Teemme retkiä ja rukoilemme. Porukalla tekemisessä on hyvät ja huonot puolen, ristiriitojakin totta kai välillä tulee.”

Miltä näyttää tilanne Kuopiossa tänä päivänä? Kuka tarvitsee apua?

”Avuntarve on lisääntynyt. Meikäläisenkin tarvitsee apua. Monenlaista tukea on saatavilla toistaiseksi. Yhteiskunnassa rahatilanne kiristyy aina vaan ja köyhä kärsii eniten. Aina on kuitenkin toivoa.”

HANNA KARKKONEN

Hammaslaboratorio
Hyvä Hammas Oy
Puree Paremmiin.

Vuorikatu 36, 70100 Kuopio

Erikoishammasmekanikko
Satu Koskela

p. 017 265 4400

Asianajotoimisto
J.S KETTUNEN
asianajaja, varatuomari

Kuiluntie 3 B, 71800 Siilinjärvi
Puh. 5800 140, fax 5800 144
0400-573 469
jouni@jskettunen.fi
www.jskettunen.fi

- riita- ja rikosasiat
- testamentit
- perunkirjoitukset ja perinnönjaot
- avioerot, ositukset
- perintä ym.

- HAUTAKIVET
- KAIVERUKSET
- KULTAUKSET
- ENTISÖINTITYÖT
- KIVILYHDYT

KIVI PAJA

Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
www.kivipajasarik.fi

HAUTAKIVET SUORAAN
VALMISTAJALTA
Myös lisäimen kaiverukset

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI

Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio
Puh. (017) 263 3408
VARPAISJÄRVI, Graniitintie 7
Puh. (017) 771 811

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO
ESA-MATTI KOPONEN
Puijonkatu 26, III kerros puh. (017) 261 3370
Uudet hammasproteesit, pohjaukset ja korjaukset
LAATU- JA TYÖTAKUU

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO
ANSSI SOININEN

Ma, ti, to, pe Kuopio
Hapelähteenkatu 41

Ke klo 9-12 Siilinjärvi
Kasurilantie 13
Palvelukeskus Akuliina

Puh. (017) 462 1511

... ja hymysi huomataan

TAKSI *Ari Turunen*
0400 572 929
KUOPIO
PYÖRÄTUOLI- JA PAARIKULJETUKSET 1+8

Sisä- ja Ulkomaalaukset + Kattomaa-
laukset. Remontti- ja Rakennustyöt
Sisällä ja Ulkona. 040 712 8888

Kotitalousvähennys 45%

Tietokoneapu
www.orden.fi
Tietoturva, ym.
p. 040 5844 045

Lomamatkat

Tel Aviv ja Natania
4.10., 11.10., 18.10, 25.10
Finnairin suorat lennot Helsingistä

1 viikko alk. 799

Eilatin pitkät lomat
3.1., 24.1. 3 viikkoa .. **899**
3.1. 6 viikkoa **1299**

Hinta alk/hlö. Majoitus jaetussa 2h huoneessa.
Palvelumaksu 12€/varaus.

Kiertomatkat
Matkaoppaana Pentti Holli

4.-11.10.2012
Lehtimajanjuhla
Jerusalem-Tiberias-Tel Aviv

11.-18.10.2012
Israelin kiertomatka
Jerusalem-Tiberias-Tel Aviv

25.10.-1.11.2012
Israelin kiertomatka
Tel Aviv-Tiberias-Jerusalem-Eilat

1.-8.11.2012
Israel - Jordania kiertomatka
Petra-Amman-Tiberias-Jerusalem

15.-22.11.2012
Kotimaan matkklubi
Jordania - Israel kiertomatka
Petra-Amman-Tiberias-Jerusalem

22.-29.11.2012
Israelin kiertomatka
Jerusalem-Natania-Eilat

7.-14.3.2013
Israelin kiertomatka
Jerusalem-Tiberias-Tel Aviv-Eilat

21.-28.3.2013
Israelin kiertomatka
Jerusalem-Kuollutmeri-Eilat

Kiertomatkien lisätiedot ja varaukset:
Matka-Vekka Tarja Stefanov puh. 020 120 4077
tarja.stefanov@matkavekka.fi

Matka-Vekan toimistot kautta maan,
Puhelinmyynti 020 120 4100
(ma-pe 8-18, la-su 10-14)
ja valtuutetut jälleenmyyjät

REISSUUN

Sama retki alla auringon,
sama kaipausta sisällämme on,
ilo lapsen, hymy vanhuksen,
sama matka yhteinen.
Täällä yhteen kuuluu jokainen,
kasvi, lintu, puu ja ihminen.
Kukin hoivan toisellensa suo,
yhdessä näin uutta luo.

PEKKA SIMOJOKI

- **Männistön seurakunnan Hyvän Mielen Päivän retki Pielavedelle** keskiviikkona 23.5. Tiedustelut Ulla Halonen, puh. 040 4848 405 ja Merja Hyvärinen, puh. 040 4848 283.
- **Siilinjärven seurakunnan kaikille avoin perheretki** sunnuntaina 27.5. Ruokoniemen leirikeskuksessa klo 12–17. Saunomista, ulkopelejä, yhdessäoloa ja grillausta kodalla. Omat eväät mukaan. Ei ennakkoilmoittautumista. Tiedustelut perhetyöntekijältä puh. 044 7284 646.
- **Karttulan alueen seurakuntaretki** torstaina 7.6. Sumiaisiin-Suolahteen-Äänekoskelle ja Viitasaarelle. Lähtö Karttulan seurakuntakodilta klo 8 ja paluu noin klo 17–18. Retken hinta 35 €, sis. aamukahvin, ruokailun, opastuksen ja kyydin. Tarkemat tiedot ja ilmoittautumiset Osmo Rissaselle 29.5. mennessä puh. 040 4848 539.
- **Männistön seurakunnan seurakuntamatka Ilomantsiin** lauantaina 16.6. Lähtö klo 8 Pyhän Johanneksen kirkolta. Tutustuminen ortodoksiseen kirkkoon, lounas hotelli Pääskynpesässä, Runonlaulajan Pirtti ja kanteletuokio. Opastettu kierros Möhkön Ruukkimuseossa. Paluu Kuopioon klo 20.50. Mukana Lauri Paatero. Ilmoittautumiset arkisin klo 9–17 puh. 017 368 6800. Hinta 30 € maksetaan matkan aikana.
- **Herättäjäjuhlat** Isokyröön 6.–8.7. Lähtö pe 6.7. klo 9.15 Puijon kirkolta ja Maljalahdenkadulta klo 9.30, Siilinjärven linja-autoasemalta klo 10. Paluu sunnuntaina päätösseurojen jälkeen. Majoittuminen Härmän kuntokeskuksessa 110 € henk./2 vrk/2hh. Bussikuljetus 60 € meno/paluu. Majoitus ja kuljetus yht. 170 €. Sitovat ilm. 30.5. mennessä puh. 017 158 111 tai 050 5691 302/Pöyhönen.

Lähde syksyn Taizén tapahtumaan

- **Ensi kertaa Suomessa, Taizén kansainvälinen tapahtuma** Helsingissä 28.–30.9. Tapahtuma on suunnattu erityisesti 15–35-vuotiaille. Kuopiosta tapahtumaan tehdään aikuisten ja nuorten yhteinen bussimatka. Lähtö Kuopiosta perjantaina 28.9. klo 6 ja paluu sunnuntai-iltana 30.9. noin klo 22. Matka hotellimajoituksessa (Sokos Hotel Helsingissä, sis. aamiaisen) 200 € ja yhteismajoituksessa (täysihoidolla, alle 35-vuotiaat) 50 €. Matka toteutuu bussilla, mikäli lähtijöitä on vähintään 20. Mukana Sari Kärhä, Pia Sahi Sousa ja Pirjo Rissanen. Ilmoittautuminen 25.5. mennessä Raija Luomanperälle, puh. 040 4848 248. Lisätietoja: www.taizehelsinki.fi, sari.karha@evl.fi, puh. 040 4848 278, tai pia.sahisousa@evl.fi, puh. 040 4848 293.

Ilmoittaudu Taizén kansainväliseen tapahtumaan 25.5. mennessä

TAPAHTUU

kirkkojakoti@evl.fi

Musiikkia

- **Konsertti Seitsemän sanaa** Alavan kirkossa tiistaina 22.5. klo 19. Ohjelmassa mm. Heinrich Schütz: Jeesuksen Kristuksen seitsemän sanaa ristillä -oratorio, Jaakko Tuuri: Ylös Herran Siioniin -kantaatti. Alavan kirkkokuoro, jousikvintetti: Richard Nicholls, Anna Perkkiö, Ulla Knuuttila, Minna Kettunen, Anna-Mari Linna, Riikka Tuura, urut ja Ossi Jauhainen, musiikinjohto. Vapaa pääsy, ohjelma 10 €, osa tuotosta Yhteisvastuulle.
- **Holy nine -gospelkuoron konsertti** Alavan kirkossa keskiviikkona 23.5. klo 18. Sibelius-Akatemian gospelkuoro, amerikkalaista gospelia, spirituaaleja, sekä gospelhenkisiä soitoksia virsistä. Mukana myös bändi. Vapaa pääsy, ohjelma 5 €.
- **"Taivas ehjäksi rakastaa"** – Heimo Enbuskan konsertti Siilinjärven kirkossa sunnuntaina 27.5. klo 18.
- **Suvivirsi soi suomeksi ja savoksi** Kuopion pesäpallostadionilla torstaina 31.5. klo 18 Rajalan koulun kevätkirkossa. Rajalan puhaltajat ja musiikkiluokkien kuoro. kolehti Kirkon Ulkomaanavulle.

ISMO PEKKARINEN

Kotona asuville kehitysvammaisille tarkoitettu kesäleiri Rytlyn leirikeskuksessa 23.–26.8. Hinta 70 €. Kyselyt diakoni Anna-Sofia Olkkola, puh. 040 4848 467, diakoni Stina Malinen, puh. 040 4848 466 ja diakonisessa Auli Kekkonen, puh. 040 4848 631. Haku 8.6. mennessä.

Isänmaallisia virsiä

- "Siunaa ja varjele meitä" -tilaisuudessa Kaatuneiden muistopäivänä sunnuntaina 20.5. Siilinjärven kirkossa klo 19 lauletaan yhdessä ja kuullaan mieskuoro Lauluveikkoja ja seurakunnan Nuorten kuoroa. Pirkko Korhonen lausuu runoja. Kahvitarjoilu seurakuntatalolla klo 18 alkaen. Järjestäjinä Siilinjärven seurakunta ja Kuopion ja ympäristön Rauhanyhdistys.
- **Herättäjän kuoro Siilinjärven messussa**

ARI KOVILAHTI

Iiris Kontra Suomen Lähetysseurasta saarnaa Tuomasmessussa Kallaveden kirkossa sunnuntaina 27.5. klo 18.

- **Kaatuneiden muistopäivän messussa** Siilinjärven kirkossa sunnuntaina 20.5. klo 10 vieraillee Herättäjä-Yhdistyksen valtakunnallinen kuoro. Kuorossa laulaa noin 80 laulajaa eri puolilta Suomea. Messussa saarnaa pastori-kanttori Samuli Korkalainen.

Helluntaipäivän pappisvihkimys

- Helluntaipäivän messu, jossa pappisvihkimys Tuomiokirkossa sunnuntaina 27.5. klo 10. Piispa Jari Jolkkonen avustajineen toimittaa pappisvihkimyksen. Tuomiokirkon Psalmikuoro.

Kirkossa luonnossa

- Kansanlaulukirkko sunnuntaina 27.5. klo 16 Pöyhönsaaren laavulla. Makkaranpaistoa. Kansanlaulukirkon tuttuihin kansansävelmiin uudet, hengelliset sanat on kirjoittanut Anna-Mari Kasinen.
- Perheen pyhäpäivän luontokirkko Puijon kir-

kolla sunnuntaina 20.5. klo 16. Pieni pyhiinvaellus Sammakkolammen ympärillä. Makkara ja mehutarjoilu.

Kirkkovaellus Säuineisistä Kaaville

- Yli 100 vuotta vanha, noin 30 kilometrin kirkkotie saa kulkijoita sunnuntaina 27. toukokuuta. Kirkkovaellus Säuineisistä Kaaville lähtee Venäähasta Jokelan tallin kohdalta klo 12. Iltakirkko Kaavin kirkossa klo 19, iltapala seurakuntatalolla. Taukoja sopivasti, makkaranpaistoa, eväitten nauttimista ja tarinoita.

Pieni iltakirkko

- Pieni iltakirkko ja ehtoollinen Puijon kirkossa sunnuntaina 20.5. klo 18. Teehetki ja täytekakkukahvit. Pienen iltakirkon 4-vuotis- ja Lauluryhmä Verson 5-vuotissynttärät.

Tule yhteyteen

- **Rukousmessu** Petosen seurakuntatalossa sunnuntaina 20.5. klo 16.
- **Kutsu yhteyteen -messu** Päivärannan kirkossa sunnuntaina 20.5. klo 17. Tarja Säuinevirta, Jukka Jämsén Lähetysseurasta. Ennen messua raamattutunti klo 15. Jukka Jämsénin aihe: "Puhuuko Jumala tänään?".
- **Rukousillassa** Tuomiokirkossa maanantaina 21.5. klo 18 Pirkko Jalovaara.
- **Tuomasmessu** Kallaveden kirkossa sunnuntaina 27.5. klo 18. Keskustelusaarissa pastori Raimo Hakkarainen haastattelee Iiris Kontraa.

Kukkia lähetykselle

- **Lähetyksen kukkapistokasmyyjäiset** Siilinjärven seurakuntatalolla lauantaina 19.5. klo 9–13 ison salin aulassa. Kahvit, keittolounas, arpajaiset. Tuotto Tasauspäivän keräykseen.

Mummon Mökki juhlistaa 20-vuotista taivaltaan, Puijonkatu 10, torstaina 31.5. klo 11–15. Täytekakkukahvit ja ohjelmaa.

AAPO HUHTA

Lauluyhtye Histan veisaajien konsertissa Männistön Vanhassa kirkossa perjantaina 18.5. klo 19 kuullaan Siionin virsiä Säde Bartlingin soitoksilla. Vapaa pääsy.

Eleet ja kehon kieli kantavat evankeliumia

Keho puhuu vastaantuloa, kunnioitusta ja läsnäoloa. Tai päinvastoin.

”Kehon kielen käyttö auttaa mieltämään uskon kokonaisvaltaisena luottamuksena järjeställisen oikeassa pitämisen sijaan”, sanoo kuopiolainen laulunopettaja **Leena Laurinkari**.

Eleet uskonnollisessa viestinnässä ovat kiinnostaneet häntä koko elämän. Kuopiossa hän on toteuttanut näkyään Päivärannan lapsikuorossa sekä rukousryhmässä.

”Rituaalit kannattavat uskonnollista yhteisöä silloin kun iso joukko tekee eleitä yhtä aikaa, mutta usein seurakunta ”sidotaan” paikalla-oloon.”

Sisäistetyillä eleillä on Laurinkarin mukaan myönteinen ja yhdistävä merkitys. ”Pahinta on ristiriitainen viesti. Kehon kieli puhuu toista kuin sanat.”

Eleiden käytöllä on teologinen ja hengellinen merkitys. ”Non- verbaali kieli voi olla raja-aito- ja kaatavaa ja yhteisöllisyyttä rakentavaa kieltä, kristillisen rituaalin ydintä”, Laurinkari pohtii.

Liturgia, joka eletään liikkein, liikuttaa ja lähettää liikkeelle.

Mihin asti kohti Roomaa

Eleiden merkitys ja kehonkieli luterilaisessa jumalanpalveluksessa on Leena Laurinkarin mukaan vasta idullaan. Jumalanpalveluksen oppaat puhuvat eleistä varovasti, vaikka arkeologiset kaivaukset ovat osoittaneet, että eleet ovat olleet rukousriittien osana jo hyvin varhain.

Vanhan Testamentin mukaan Mooses, Aaron, Joosua ja Daavid rukoilivat kasvot maata koskettaen polvistuneena tai maahan heittäytyen.

Valistus ja pietismi tahtoivat hylätä kaiken ulkonaisen ja keskittyä saarnaan. Englannissa 1800-luvulla syntynyt matalakirkollisuus – korkea-kirkollisuuden vastaparina – halveksi liturgiaa. Vuonna 1970 piispa **Osmo Alaja** varotti pastoraalikurssilaisiaan alboissaan ja stoolissaan kumartelevista ja ristinmerkkejä tekevästä liturgeista ja kysyi, mihin asti kohti Roomaa aiotaan mennä.

Uskoa seuraa palvonta

Leena Laurinkari puhuu palvovasta kirkosta, näystä, johon tahdotaan pyrkiä, vaikkakin vielä vaillinaisesti. Lutherin ajattelussa palvonta on ”koko ruumiin teko”.

”Liturgian toimittajan tulee olla sisäistynyt tehtäväänsä. Muuten eleiden käyttäminen menettää syvän merkityksensä ja muuttuu vallankäytöksi”, Laurinkari sanoo. ”Pienet eleet näyttävät liturgista sen, miten vakavasti hän on pyhän edessä.”

Laurinkari muistuttaa, ettei liturgi kävele kirkkotilaan katsoakseen, ovatko penkit suorassa ja pikarit kohdallaan. Hän tulee Jumalan palvelijana pyhään tilaan, jossa hän on kehollisesti läsnä.”

Myös ryhti ja tapa kävellä ilmaisevat liturgin suhdetta omaan tehtäväänsä.

Piispa **Jari Jolkkonen** kiteyttää Lutherin käsityksen niin, että pelkkä ulkoinen palvonta ilman uskoa ei ole vain turhaa ja hyödytöntä, vaan jumalanpilkkua ja tekopyhyyttä. ”Siellä, missä palvonta lähtee sydämen uskosta, sitä seuraavat ulkoiset palvonnan teot: kumartaminen, taivutus ja polvistuminen.”

Eleiden määrä jumalanpalveluksessa on eniten lisääntynyt ehtoollisrukouksen aikana.

Pane kätesi ristiin

Ainoa liturginen ele, joka mainitaan Jumalanpalvelusten kirjassa on ristinmerkki. Kirjassa ohjeistetaan myös ristinmerkin tekemisen paikat.

Jo esikristillisellä ajalla ristinmerkki on ollut ”hyvän onnen tuoja”. Jari Jolkkonen ja **Heikki Kotila** muistuttavat, että Lutherin Katekismuksen kehoitus siunata itsensä ristinmerkillä muutettiin

TIMO HARTIKAINEN

”Usko on ratkaiseva, mutta uskoa voi ilmaista myös elein”, piispa Jari Jolkkonen sanoo.

”Liturgi tulee Jumalan palvelijana pyhään tilaan, jossa hän on myös kehollisesti läsnä.

Suomen kirkossa muotoon ”pane kätesi ristiin”. He pitävät muutosta sensuroimisena ja arvioivat, että tässä ei ole ymmärretty rukouksen kokonaisvaltaisuutta.

Ristinmerkin tekemistä Leena Laurinkari sanoo itsekin vierastaneensa kauan.

Oman seurakunnan pappi **Kari Kuula** selosti hänelle ristinmerkin olevan kuin antenni, joka auttaa ottamaan viestin vastaan. Tämän jälkeen Laurinkari sulkee itsensä ristinmerkin suojiin niin kirkossa kuin kotonakin. Luther määräsi kunkin siunaamaan itsensä ristinmerkillä pahaa vastaan aamu- ja iltarukouksen yhteydessä.

Sen jälkeen iloisin mielin nukkumaan.

LAHJA PYYKÖNEN

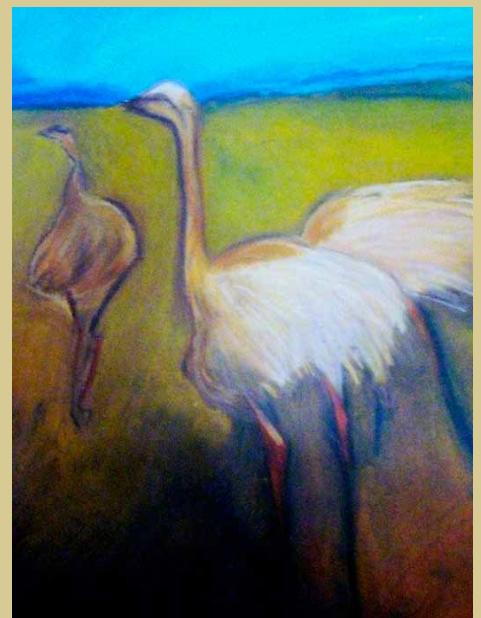
Leena Laurinkari: Eleen evankeliumi

Liturgiset eleet Suomen ev.lut. kirkon Jumalanpalveluksen oppaissa eleiden ja tehtävän merkityksen näkökulmasta.

Tarkastettavaksi jätetty Käytännöllisen teologian pro gradu -tutkielma. Toukokuu 2012.

TOUKOVINKIT

- + **Kuopion pääkirjaston ala-aula:** Pohjois-Savon opiston kuvataidelinjan vuosinäyttely 7.5.–1.6.
- + **J. V. Snellmanin museo** (Snellamanink.19) avoinna ryhmille sopimuksen mukaan. (017) 182 625.
- + **Galleria G 12** (Minna Canthin katu 15), Johanna Rossi 12.5.–1.6.
- + **Galleria Carree** (Kauppak.13) Jari Järnström: maalauksia Valosta ja pimeydestä 9.–27.5.
- + **VB-valokuvakeskus** (Kuninkaank.14–16): Joakim Eskildsen: The Roma Journeys 20.5. asti.
- + **Kuopion museo** (Kauppak. 23): Skeittarit museossa, pienoisnäyttely 19.1.–9.9. (3. krs); Vaatteet varoja myöten — Pohjois-savolaiset kansanpuvut 1800-luvulla 31.1.2013 saakka.
- + **Alasalit:** Karhun vuosi 15.5.–23.9.
- + **Pääkirjaston luentosali** (Maaherrank.12): Osmo Pekosen luento Karhuja ja pyhimyksiä 23.5. klo 18.
- + **Kuopion taidemuseo** (Kauppak. 35): Kansainvälisenä museopäivänä pe 18.5. klo 10 ja klo 14. on tilaisuus päästä tapaamaan prinsessaa. Elämyksellinen kierros prinsessan kanssa päättyy satuhetkeen. Vapaa pääsy.
- + **Kuopion taidemuseo**, Noora ja Kimmo Schroderus: Maailma; Prinsessa ja valtakunta 20.5. asti.
- + **Korttelimuseon näyttelysali** (Kirkkok. 22): 26.5.–18.11. Kansallispukinäyttely – Kuopion tanhuajat 50 vuotta: Vaate varren kaunistavi – Tanssi mielen virkistävi.
- + **Kirjanpitotoimisto Anna Korhonen Oy** (Puijonk. 9 A 6): Maria Kärkkäinen, Meitä pohjoissavolaisia 31.5. asti ma-pe 9–16.
- + **Kuopion Musiikkikeskus:** Konsertti kehitysvammaisille ke 16.5. klo 9.30 Kuopion kaupunginorkesteri, taidekasvattaja Tiina Kekäläinen. Kesto n. 45 min. Suos. yli 3-v.
- + **Kuopion konservatorion** tanssikoulun kevätnäytös su 20.5. klo 16.
- + **Suvisoitto** kesäisen kepeissä tunnelmissa, Kuopion kaupunginorkesteria johtaa Atso Almila. Peräniemen kasinolla ke 23.5. klo 18.
- + **Kuopion Kaupunginteatteri**, suuri näyttämö: Pekka Töpöhäntä ke 16.5. klo 10 ja 13 sekä pe18.5. klo 10 viim. esitys.
- + **Katrina** la 19.5. klo 19 viim. esitys.
- + **Kalenteritytöt** la 19.5. klo 14 viim. esitys.
- + **Studio:** S.O.S. – Komedia olosuhteiden pakosta ke 16.5. klo 19.15.
- + **Teatterin puvuston suurkirppari** to 24.5. klo 15–17.30 pukuvarastossa (kulku ala-aulasta).
- + **Kuvakukko:** Hopeatähti-esitys Kuopion Komediafestivaalilla to 7.6. klo 13 Piukat paikat, S. USA 1959.
- + **Finnkino:** Siegfried (Met Ring Cycle), Nibelungin sormus -tetralogian eli Ringin kolmas ooppera ke 16.5. klo 18.
- + **Pikku-Pietarin Torikuja** (Hatsalank. 24/ Puistok. 21) avautuu 28.5.
- + **”Minun Afrikkani”** Maire Pylkkäsen kotitaidenäyttely Naisten Pankin hyväksi on avoinna Rönössä Lehtosaarentie 5 A su 27.5. klo 13–17 ja ma 28.5. klo 15–19. Pääsymaksu 5 e.

Maire Pylkkänen: Maalausten, kuvien ja videoitten tarkoitus on dokumentoida ainutlaatuista ekosysteemiä jälkipolville sekä auttaa afrikkalaisia naisia perustamaan yrityksiä Naisten Pankin avulla.

Kirkon kolme kutsu

Ehtoollisella piispa Jari Jolkkonen, vaimo Hanna Vasiljef sekä lapset Akseli, Heikki, Maija, Saima ja Elsa. Ehtoollista jakavat tuomiorovasti Ilpo Rannankari sekä diakonissa Maija Antikainen.

Ne ovat pysyä ajassa, sanassa ja yhdessä. Musiikki piispa Jari Jolkkosen mielestä kaiken kirkon toiminnan on hyvä soida duurin sävellajissa.

Mies painautuu yhä kumarampaan Tuomio-kirkon penkissä. Kyynelleet valuvat. Kukaan ei häntä täällä tunne, mutta hän on **Markku Korhonen**. Se Korhonen, josta teologian tohtori **Jari Jolkkonen** puhuu vihkimissessun saarnassa.

”Hän asettui meidän keskellemme matalimpaan penkkiin, niin kuin Marski, rivisotilaitten joukkoon”, Korhonen kuvaa Jari Jolkkosen käyntiä Suonenjoen Sammalalossa. Paikassa, jossa jaetaan nälkäisille ruokaa.

Vaikutettuna **Annmarie** ja Markku Korhonen astelevat kirkkokahville Snellmanin koululle. Sana tuli tänä sunnuntaina lihaksi. ”Älkäämme rakastako vain sanoin ja puheessa, vaan teoin ja totuudessa.”

Suonenjoen Tehdäntse ry: n toiminnanohjaaja Markku Korhosen elämän peruutuspeleistä näkyvät avioero, velkajärjestelyt ja monenlaiset hylkäämiset. ”Selvisin henkiin, mutta ontuvaksi”, hän sanoo. Vaimon, Annmarien löytäminen oli hänen elämänsä tähtiheikki. ”Nyt katsotaan yhteiseen suuntaan.”

Jumala kutsui Korhoset jakamaan leipää. Kun itsellä on kokemus siitä, mitä on elää puoli kuu-

Annmarie ja Markku Korhonen kertovat saaneensa Jumalan kutsun yhteisen vastuun kantamiseen.

”Puhtaan opin tehtävänä on tuoda iloa, sielunrauhaa ja toivoa. Hyvää elämää.”

kautta jääkaappi tyhjänä, työmarkkinatuen pienyydessä auttaa ruoka-apu.

Suonenjoen Sammalalossa jaetaan ruokaa kolme kertaa viikossa. Tehdäntse ry. on työttömien yhdistys, jossa yhteistyötä tekevät Suonenjoen kaupunki ja seurakunta sekä ruokaa lahjoittavat kaupungit.

Vaimolle ja kaikille naisille

”Kaunis kuvaus heikossa asemassa olevien ihmisten puolesta”, sanoo piispan saarnasta Kallaveden seurakunnan diakonissa **Maarit Kirkinen**. ”Saarna oli kiinnitetty diakoniaan, kirkon ydintehtävään.”

”Raamatussa usko Jumalaan ja rakkaus lähimmäiseen kuuluvat yhteen, erotuksesta. Usko ja rakkaus yhdistyvät rukouksessa”, Jari Jolkkonen saarnasi.

Vihkimissessussa Kirkinen oli arkkipiispa **Kari Mäkinen** avustajana jakamassa ehtoollista. Kirkinen mielestä saarnasta välittyi ihmisen kunnioitus ja kohtaaminen, lähtökohtana Jumalan rakkaus.

Juhlusta Kirkiselle jäi kiitollinen ja hyvä mieli. Pääalttarilla avustaminen oli hänelle kunniatehtävä. Hänen mieleensä painuivat juhlasta välittynyt lämpö ja rakkaus sekä päiväjuhlan lopuksi laulutervehdys piispan vaimolle **Hanna Vasiljevälle** sekä kaikille naisille.

Ihminen on Jumalasta sairas

Pysyä ajassa, sanassa ja yhdessä.

Nämä olivat piispa Jari Jolkkosen teesit vihkimispäivänä.

”Olemme talon ruuissa”, piispa Jolkkonen muistutti kiitospuheessaan. Totta. Päivällisellä tarjottiin graaviisikaa, paahdettua poronfilettä sekä mesimarjajäätelöä. Mutta kun piispa viittasi Paavo Ruotsalaiseen, hän tarkoitti myös hengellisiä eväitä ja niiden jakamista. ”Ateria ja sana kuuluvat yhteen.”

”Uskoa meidän ei tarvitse itse keksiä. Saamme

elää ja iloita Jumalan lahjojen jakamisesta yhdessä.”

Jo aiemmin mediatilaisuudessa piispa sanoi lakanneensa huolehtimasta kirkon imagosta. ”Jos ihmiset eivät tiedä, mitä kirkko opettaa, se on meidän vikamme.”

”Meidän on tarjottava ihmisille syötävää. Kirkon tehtävänä on vaalia evankeliumin puhtautta, mutta se ei saa olla lyömäase. Puhtaan opin tehtävänä on tuoda iloa, sielunrauhaa ja toivoa. Hyvää elämää.”

Jolkkosen mielestä sekä tutkimukset että kohtaamiset todistavat se, ettei hengellisyys ole mihinkään kadonnut. ”Ihminen on lähtökohtaisesti Jumalasta sairas.”

Läheistesi elämä on enemmän

Vihkimispäivänä piispan viisilapsinen perhe oli varautunut julkisuuteen. Kun perhe polvistui yhdessä ehtoolliselle, kamerat rapisivat eikä hetki ei jäänyt yksityiseksi. Juhlapäivän jälkeen piispa toivoi, että lapset jätetään rauhaan.

”Toivon, että he saavat kasvaa tavallisina lapsina. Olen itse opettajaperheen lapsi, ja tiedän ne paineet”, Jolkkonen vetosi median edustajiin.

”Sinun ja sinun läheistesi elämä on aina enemmän kuin ne tehtävät, joihin kirkko ja hiippakunta sinut nyt kutsuu ja lähettää”, arkkipiispa Kari Mäkinen muistutti. ”Perheelle, teille yhdessä tapahtuu jotain, josta ette vielä tiedä, miten se tulee vaikuttamaan.”

Lausuntoja piispa Jolkkonen ei vielä halunnut antaa, eikä myöskään antanut aikatauluja. ”Nyt perhehdyn maastoon”, hän sanoo ja on hahmotamassa karttaa kompassinaan aiempien piispojen elämänkerrat.

”Mutta turha matkia ketään. Aion olla oma itseni”, ilomantsilaissyntyinen piispa vakuutti.

LAHJA PYYKÖNEN

musta

"Tahdon huolehtia siitä, että minulle uskotussa hiippakunnassa Jumalan sanaa puhtaasti julistetaan ja sakramentteja Kristuksen asetuksen mukaisesti jaetaan." Ennen vihkimystä Jari Jolkkonen on antanut piispanvirkaan kuuluvat lupaukset.

tiomessu to 17.5. klo 10. Liturgia Anni Tanninen, saarna Petteri Hämäläinen ja kanttorina Anna-Mari Linna.
Kaatuneiden muistopäivän messu su 20.5. klo 10. Liturgia Raili Rantanen, saarna Matti Pentikäinen, kanttorina Richard Nicholls, Hengitysyhdistyksen Silmu Sereno kuoro, johtajana Anni Pesälä.
Helluntain saajumalanpalvelus su 27.5. klo 10. Liturgia Anni Tanninen, saarna Petteri Hämäläinen. Ioston siunaaminen.
Tuomasmessu su 27.5. klo 18. Keskustelusaarna: pastori Raimo Hakkarainen haastattelee Iiris Kontraa, liturgia Anni Tanninen ja musiikki Jarkko Maukonen bändeineen.

PETOSEN SEURAKUNTATALO Pyörönkaari 21

puh. 040 4848 345
Kansainvälinen messu la 19.5. klo 16. Juha Määttä ja Anni Tanninen.
Rukousmessu su 20.5. klo 16. Matti Pentikäinen ja Keijo Eskola.

VEHMASMÄEN KAPPELI Sotkanniemi 15

puh. 040 4848 351
Sanajumalanpalvelus su 27.5. klo 13. Raili Rantanen ja Anna Antikainen.

HIRVILAHDEN KAPPELI Länsirannantie 2410

puh. 044 3629 205
Kaatuneiden muistojumalanpalvelus su 20.5. klo 13. Raili Rantanen ja Anne Keränen.

KARTTULAN KIRKKO Kirkkotie 23

puh. 040 4848 545
Messu su 20.5. klo 10. Saarna Eino Miettinen, Anni Tanninen ja Anne Keränen. Messun jälkeen kunniakäynti ja seppelleenlasku Karttulan sankarihaudoille. Kirkkokahvit ja siioninvirsiseurat seurakuntakodilla, Kissakuusentie 14.
Nuorten messu su 27.5. klo 14. Ioston tehtävään siunaaminen. Petteri Hämäläinen, Anne Keränen ja Riikka Kukkonen.

LÄHETYS

Naisten lähetyslöylt ke 30.5. klo 18 Ryttyllä. Lähtö kirkolta klo 17.30 ja Petoselta klo 17.35. Vapaaehtoinen 5 € maksu lähetystyön hyväksi. Saunomisen lisäksi kevyt iltapala ja asiaa lähetyksestä.

DIAKONIA

Karttulan diakonia-toimiston päivystys to klo 9–11.
Omaishoitajien retki ke 30.5. Hirvijärven leirikeskukseen. Lähtö klo 11 ja paluu klo 16.30. Retken hinta 8 €/ruokailu, 5 €/kuljetus. Tarkempia tietoja ja ilmoittautumiset Riitta Reimalle 21.5. mennessä puh. 040 4848 370.
Karttulan alueen seurakuntaretki to 7.6. Sumiaisiin–Suolahteen–Äänekoskelle ja Viitasaaarelle. Lähtö seurakuntakodilta (Kissakuusentie 14) klo 8 ja paluu noin 17–18. Retken hinta 35 € (sis. aamukahvin, ruokailun, opastuksen ja kyydin. Tarkemmat tiedot ja ilmoittautumiset Osmo Ris-saselle 29.5. mennessä puh. 040 4848 539.

MUUTA

Kyläkirkko ja kylvöjen siunaus to 17.5. klo 10.

Marko ja Satu Jääskeläisellä, Jääskeläntie 121, Virmaämpää. Raili Rantanen ja Anne Keränen.
Ehtoollishetki Jaakkolasa to 17.5. klo 13. Raili Rantanen ja Anne Keränen.
Ehtoollishetki Karttulan sairaalassa to 17.5. klo 14. Raili Rantanen ja Anne Keränen.
Laulutuokio to 24.5. klo 13. Ainolassa, Karttulanla. Anne Keränen.

PERHETYÖ

Taidetiistai ti 22.5. klo 9.30–11.30 tai 13–15. Koko perhe kädentaitojen pariin Kallaveden kirkolle. Omat eväät ja taiteiluun sopivat vaatteet mukaan.

PIIRIT

Niemisjärven olotila ti 29.5. klo 11.30–13. Niemisjärven kylätalossa. Matti Pentikäinen.

AIKUISTYÖ

Miesten saunailta ke 16.5. klo 17.30 Tervonsalmen leirikeskuksessa. ”Miehen pelastus”.
Miesten sauna- ja takkailta pe 25.5. klo 17.30. Lomakoti Tuomirannassa, Riistavedellä. ”Pyhät paikat, pyhät matkat”, Anita Rimpilä-Kaikkonen ja Rauno Taskinen. Osanottomaksu 5 €. Kimppakyyditys Alavan kirkon pihasta, lähtö klo 16.30.

KASTETUT

Joona Anton Aleksanteri Kokkonen, Roosa Onerva Koponen, Ella Iida Emilia Holappa, Iina Eveliina Lamminaho, Aku Eetu Christian Mäkelä, Kristian Laurent Juola, Oliver Eemil Tobias Saukko, Kaapo Juhana Matias Peiponen, Aapo Henri Heikkinen, Linda Victoria Salme-la, Otto Salomon Aho.

KUULUTETUT

Heikki Antero Korhonen ja Anne-Mari Karjalainen, Las-se Tapio Niiranen ja Anni Sohvi Kyllikki Kekkonen.

KUOLLEET

Alli Inkeri Holopainen 92v, Niilo Karjalainen 78v, Kaiponen Jenna, Jouko Olavi Knuutinen 69v, Risto Jal-mari Hirvonen 40v.

PYHÄN JOHANNEKSEN KIRKKO Kellolahdentie 8

puh. 040 4848 386
Helatorstain messu to 17.5. klo 10. Saarna Lauri Paatero, liturgia Mika Niskanen, kanttorina Heikki Mononen. Vapaaehtoisten kiitoskahvit.
Messu su 20.5. klo 10. Keskustelusaarna, Botswanan lähetti Iiris Kontra ja Lauri Paatero, liturgia Lauri Paatero, kanttorina Riitta Matilainen.
Esikoululaisten koulun siunaaminen to 24.5. klo 18. Mika Niskanen.
Messu su 27.5. klo 10. Saarna Aulikki Mäkinen, liturgia Mika Niskanen, kanttorina Riitta Matilainen.

MÄNNISTÖN VANHA KIRKKO Lönnrotinkatu 24

puh. 040 4848 386
Histan veisaajat pe 18.5. klo 19. Siionin virsiä, sovitukset Sade Bartling. Vapaaehtoinen ohjelmamaksu.
Messu su 27.5. klo 13. Saar-

na Aulikki Mäkinen, liturgia Mika Niskanen, kanttorina Riitta Matilainen.

DIAKONIA

Diakoniatyöntekijöiden ajanvarauspäivystykset ti klo 9–10. Pyhän Johanneksen kirkolla Ulla Halonen puh. 040 4848 405. Vanhalla kirkolla Mari Mertanen puh. 040 4848 406 ja Kirsi Niskanen puh. 040 4848 407.

Hyvän Mielen Päivän retkireitti Pielavedelle ke 23.5.: Päivärannantie, Citymarketin jälkeinen pysäkki Kettulanlahteen päin klo 8.50, Autotalo-Kuopion pysäkki Kallantie 15 (entinen Kaijan Padan pysäkki) klo 8.55, Pihlajajarjuntien ja Rahusen-tien risteys klo 9, Kellonien Salen jälkeinen pysäkki kaupunkiin päin klo 9.05, Itkonniemi (Malminkatu 13 pysäkki) klo 9.10, Sotilaspojankadun pysäkki klo 9.15, Tellervonkadun pysäkki klo 9.20, Lönnrotinkadun pysäkki (Lönnrotinkatu 11 kohdalla) klo 9.25, Pohjolankadun pysäkki (Pohjolankatu 28 kohdalla) klo 9.30, Kellisenkadulle ja Pohjolankatua Lönnrotinkadulle, Saariaitan pysäkki klo 9.40, Pyhän Johanneksen kirkko klo 9.45. Paluu klo 16 mennessä. Tiedustelut Ulla Halonen, puh. 040 4848 405 ja Merja Hyvärinen, puh. 040 4848 283.
Messu ja ikääntyneiden syntymäpäivät su 20.5. klo 10–12.30 Pyhän Johanneksen kirkolla. Keskustelusaarna, Botswanan lähetti Iiris Kontra ja Lauri Paatero, liturgia Lauri Paatero, kanttorina Riitta Matilainen. Syntymäpäivjuhla srk-salissa. Ulla Halonen, Riitta Matilainen, lapsikuoro, päiväkuoro.

MUUTA

Seurakuntamatka Ilo-mantsiin la 16.6. Lähtö klo 8 Pyhän Johanneksen kirkolta, Kellolahdentie 8. Tutustuminen ortodoksisen kirkkoon, lounas hotelli Pääskynpesässä, Ruononlaulajan Pirtti ja kanteletuokio. Opastettu kierros Möhkön Ruokkimuseossa. Paluu Kuopioon klo 20.50. Mukana Lauri Paatero. Ilm. 22.5. mennessä arkisin klo 9–17 puh. 017 368 6800. Hinta 30 € maksetaan matkan aikana.

KASTETUT

Leo Mikael Lähivaara, Aku Luukas Eemeli Lovén, Nuutti Ukko Mikael Makkonen.

KUULUTETUT

Patrik Matias Turunen ja Aija Riikka Marjatta Viskari, Henri Juhani Koponen ja Jutta Susanna Ryhänen.

KUOLLEET

Tauno Kalevi Hyvärinen 88v, Pentti Tapio Miettinen 55v, Anni Katri Tikkanen 90v, Anna Liisa Jääskeläinen 87v, Helli Kemiläinen 96v, Anna Eliina Kuparinen 86v, Henri Juha Patrik Miettinen 20v, Anna Loviisa Keinänen 91v.

PUIJON KIRKKO Taivaanpankontie 3

puh. 040 4848 419
Konfirmaatiomessu to 17.5. klo 10. Kari Kuula saarnaa, Miina Karasti,

Heikki Hyvärinen, Markku Puhakka, Susanna Pakkala-Koskelainen. Kanttorina Joona Saraste. Penkere I rippikoulu.
Messu su 20.5. klo 10. Teol.maist. Marjo Parttimaa saarnaa, Heikki Hyvärinen liturgia, Miina Karasti. Kanttorina Joona Saraste.
Perheen pyhäpäivän luontokirkko su 20.5. klo 16. Pieni pyhiinvaellus Sammakkolammen ympärillä. Grillimakkara ja mehutarjoilu Kirkon pihalla. Miina Karasti, Niklas Grönholm ja Joona Saraste.

Pieni iltakirkko ja ehtoollinen su 20.5. klo 18. Teol.maist. Paula Hagman-Puustinen, Heikki Hyvärinen, Peter Ward. Lauluryhmä Verso. Teehetki ja täytekakkukahvit Pienen iltakirkon 4-vuotissynttäreiden ja Lauluryhmä Verson 5-vuotissynttäreiden merkeissä.

Esikoululaisten koulun siunaaminen to 24.5. klo 18 ja 19. Miina Karasti, Outi Keskisipilä, Susanna Pakkala-Koskelainen.
Helluntain messu su 27.5. klo 10. Heikki Hyvärinen saarnaa, Jaana Marjanen, Pekka Nieminen, Heikki Hyvärinen. Kanttorina Outi Keskisipilä. Puijon kamarikuoro.

PÄIVÄRANNAN KIRKKO Tuomikuja 4

puh. 040 4848 426
Siioninvirsien veisuut to 17.5. klo 18. Heikki Hyvärinen. Kuopion virsikuoro, johtaa Anni Pesälä.
Messu su 20.5. klo 13. Teol.maist. Markku Virta saarnaa, Heikki Hyvärinen liturgia. Kanttorina Joona Saraste.
Raamattutunti su 20.5. klo 15. ”Puhuuko Jumala tänään?”, Jukka Jämsén Lähetysseurasta.
Kutsu yhteyteen -messu su 20.5. klo 17. Tarja Säynevirta, Jukka Jämsén.
Helluntain messu su 27.5. klo 13. Heikki Hyvärinen. Outi Keskisipilä. Puijon kamarikuoro.
Esikoululaisten koulun siunaaminen ke 30.5. klo 18. Heikki Hyvärinen, Outi Keskisipilä.

MUUTA

Diakoniatyön ajanvarauspäivystys 4.6. alkaen Puijon kirkolla ti ja to klo 9-10 puh. 040 4848 416. Päivärannan kirkolla diakoniatyöntekijän vastaanotto viimeisen kerran 31.5. Sen jälkeen toiminta siirtyy Puijon kirkolle.
”Suvivirsi soi” to 31.5. klo 18. Pesäpallostadionilla. Rajalan koulun kevät-kirkko. Jaana Marjanen, Heikki Hyvärinen, Joona Saraste. Rajalan puhaltajat ja musiikkiluokkien kuoro, johtajana Erkki Kaukonen ja Taina Tammekann. Tapahtuma on osa Kirkon Ulkomaanavun Suvivirsi-kampanjaa, jolla kerätään varoja koulujen rakentamiseksi Haitiin. Il-lan kolehti Kirkon Ulkomaanavun lippaisiin. Vapaa pääsy. Lisätietoja: Jaana Marjanen puh. 040 4848 412, Erkki Kaukonen puh. 044 5603 769, www.suvivirsi.fi.

KASTETUT

Kristiina Alisa Salo, Aatu Iivari Rantala, Aleksi Matias Viljami Urpalainen, Samuel Eetu Oskari Pylväinen, Elias Miro Tapani Miettinen, Lenni Luukas Juhani Kukkonen, Luukas Elmeri Jonatan Kekäläinen,

Rakkautta, ei rajoja

Missä vaiheessa kristittyjen keskinäinen yhteys katosi? Vai onko moninaisuus ja erimielisyys aina ollut osa kristinuskon todellisuutta.

Tulevan sunnuntain evankeliumissa Jeesus rukoilee, että he kaikki olisivat yhtä. Jeesus puhuu opetuslapsista, seuraajistaan. Yhteyden perusta on itse Kristus, joka Pyhän Henkensä kautta kiinnittää seuraajansa ensin itseensä ja sitten toisiinsa.

Yhteydellä on erityinen todistusarvo. Jeesus on Messias, Vapahtaja, Jumalan Poika. Yhteinen todistus Jeesuksesta on vahva viesti maailmalle, jotta ihmiset uskoisivat.

Mutta onko todistus sittenkään yhteinen ja miltä kristittyjen toivotu yhteys näyttää ulospäin? Mitä pienemmästä ryhmästä tai kuppikunnasta on kysymys, sitä tiukemmilta näyttävät rajat ulospäin. Näiden rajauksen mukaan taivaassa tulisi olemaan hyvin väljää, tai ainakin erilliset osastot omille ryhmille.

Pienistä ympyröistä lähdettiin liikkeelle. Jeesuksen ensimmäiset seuraajat olivat vielä tiukasti kiinni juutalaisessa kontekstissa. Jeesukseen uskova sai harteilleen koko juutalaisten sääntöjen pakettin. Sitten joustoa tuli mukaan ja pakana-kristityille sallittiin omat vapautensa. Kristillisen kirkon alkutaival meni pitkälti rajojen asettelussa ja

määrittelyssä siitä ketkä kuuluivat joukkoon ja millä ehdolla.

Tänään kristillinen kirkko on levittäytynyt kaikille mantereille. Moninaisuus on lisääntynyt kasvun myötä. Jos nykyaikana käytettäisiin samanlaista seulaa kristillisen uskon rajaamisessa kuin tehtiin ensimmäisen kolmensadan vuoden aikana, melkoinen joukko ryhmiä jäisi ulkopuolelle. Ja näinhän me valitettavan usein teemmekin suhteessa toinen toisiimme.

Mutta olisiko kaivattua yhteyttä sittenkin, ehkä jollakin salatulla tavalla. Ensimmäinen helluntai antoi viitteitä siitä, miten usko syntyy Pyhän Hengen voimasta ja vaikutuksesta, ei omin voimin, oppimisprosessin tai älyllisen pohdin-

nan kautta. Porukkaa oli tunnetun maailman kaikilta kolkilta ja kieliä useampia. Kaikesta erilaisuudesta huolimatta Pietarin kuuli-joilla oli yhteinen kokemus ja vakuuttuneisuus Jeesuksesta. Hän elää.

”Kun minä olen heissä ja sinä olet minussa, he ovat täydellisesti yhtä, ja silloin maailma ymmärtää, että sinä olet lähettänyt minut ja olet rakastanut heitä niin kuin olet rakastanut minua.”

Kristityn yhteys Jeesukseen heijastuu maailmaan rakkautena, ei rajoina.

JUKKA KOISTINEN
Kirjoittaja on
hiippakuntasihteerinä
Kuopion
tuomiokapitulissa.

Kattokorjaukset, Kattojen Uusimiset,
Peltiseipäntyöt, Vesikourut, Tikkaat,
Lumiasteet. **040 712 8888**

Kodin
Helga

Meiltä saat perinteiset
kotisiivoukset
Kuopio/S.järvi: p. 0400 853 853
www.kodinhelga.com

ILMAINEN NEUVO OY:n
Oikeudellinen puhelinpalvelu
0600 30 6060
Puhelun hinta 2,95 € min + pvm/mpm
www.ilmainenneuvo.fi

• Matot
• vuodevaatteet • ym.
Pykkisatama
ITSEPALVELUPESULA
Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

HAMMASLABORATORIO
DENTIINI
erikoishammasteknikko
Niina Toivanen
Kauppakatu 48, Kuopio
ajanvaraus 0440 228 984

PUIJON KIVI

- Hautakivet
- Kaiverrukset
- Kivityöt

www.puijonkivi.fi
Puh. (017) 282 9000

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

esim. avioehto, testamentti, perunkirjoitus
alkaen 300 € + kulut + alv 23 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio
puh. (017) 282 2211 • faksi (017) 282 3101
www.kalevipitkanen.com • aatsto@kalevipitkanen.com

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI & CO. OY

Seppo Kolari, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

Snellman-kesäyliopisto

044 746 2840 • asiakaspalvelu@snellmankesayliopisto.fi

PARITERAPIAKOULUTUS PERHETERAPEUTEILLE (30 op) 22.10.2012–25.9.2013, Kuopio

Kouluttajina psykoterapeutit-VET
Jan-Christer Wahlbeck ja Pirjo Tuhkasaari
1.990 e (alv 0 %), ilm. 1.10.2012 mennessä

www.kuopionkesayliopisto.fi

Verenpainetta, rintakipua, verenkierto- tai erektiohäiriöitä?

Lääkärintutkimus ja verisuonten kunnon
määritys uudella tutkimusmenetelmällä.

Hinta 194 euroa, josta
Kela-korvaus n. 80 euroa

Yleislääketieteen erikoislääkäri
MARKKU HYVÖNEN

**PUIJONLAAKSON
LÄÄKÄRIKESKUS**
Kiekkotie 2, KUOPIO. Puh.(017) 282 8244
www.puijonlaaksonlaakarikeskus.fi

Joustava valtimo

Seinämuutosten jäykistämä valtimo

SEURAKUNNAT

Nooa Mikael Juhani Veijalainen, Sara Neea Hannele Puustinen, Aku Viljami Asikainen, Sofie Isabel Ruotsalainen.

KUOLLEET

Matti Hälinen 75v, Eila Rajala Elisabet Marin 84v, Reijo Kalevi Huovinen 76v.

RIISTAVEDEN KIRKKO Joensuuntie 2505

Messu helatorstaina to 17.5. klo 10. Satu Väättäinen, Eeva Kivioja.
Messu su 20.5. klo 10. Kirsi Leino, Aliisa Lohi. Seppelenlasku sankarihaudalla.
Esikoululaisten koulusiunaamiskirkko to 24.5. klo 18. Kirsi Leino, Markku Holopainen ja Riikka Tuura
Messu su 27.5. klo 10. Kirsi Leino, Aliisa Lohi, Leena Vartiainen. Messun jälkeen varttuneen väen syntymäpäivät, juhla ja kahvit seurakuntatalolla.
Koululaisten kevätkirkko la 2.6. klo 9. Paula Hagman-Puustinen ja Riikka Tuura

RIISTAVEDEN SEURAKUNTATALO Keskustie 2

Miesten ruokapiiri ma 21.5. klo 17.
Varttuneen väen syntymäpäiväjuhla ja kahvit su 27.5. messun jälkeen.
Siioninvirsiseurat ma 28.5. klo 19. Toivo Tolppanen.
Viikkomessu ke 30.5. klo 12.

MUUTA

Toukosiunaus to 24.5. klo 14 Toini Airaksisella, Kankaalantie 53. Kirsi Leino ja Riikka Tuura. Eläkeläisten Riistaveden yhdistys. Toukokahvit.

JUANKOSKEN YLÖSNOUSEMUKSEN KIRKKO Mäntytie 5

Rukoushetki Ylösnousemuksen kirkossa to klo 12.
Messu helatorstaina to 17.5. klo 13. Heikki Kastarinen, Eeva Kivioja.
Messu su 20.5. klo 13. Heikki Kastarinen, Aliisa Lohi.
Messu su 27.5. klo 13. Satu Väättäinen, Matti Saarela.
Esikoululaisten koulusiunaamiskirkko ti 29.5. klo 18. Paula Hagman-Puustinen, Olli Inkinen ja Taru Parviainen. Kirkkomehut seurakuntatalossa.

JUANKOSKEN SEURAKUNTATALO Mäntytie 5

Raamattupiiri ke 16.5.

klo 12. "Kevään viimeinen".
Liikunta- ja näkörajoitteiset pe 25.5. klo 12. Leila Asikainen

MUUTA

Syntymäpäiväseurat su 20.5. klo 15 Tyyne Hämmäläisellä, Valkeisentie 33. Heikki Kastarinen

KAAVIN KIRKKO Kaavintie 24

Messu helatorstaina to 17.5. klo 13. Kirsi Leino, Taru Parviainen.
Messu su 20.5. klo 13. Kirsi Leino, Ville Perkiö.
Päiväkerhon kevätjuhla ma 21.5. klo 18.
Messu su 27.5. klo 13. Mikko Huhtala, Taru Parviainen.

KAAVIN SEURAKUNTAKOTI Kirkkorannantie 1

Kohtaamispaikka to 24.5. klo 18.30.
Kirkkovaelluksen ilta pala su 27.5. klo 19.30.

MUUTA

Kirkkovaellus Sääneisestä Kaaville su 27.5. klo 12. Lähtö Venäähoson Jokelan tallin kohdalta, iltakirkko Kaavin kirkossa klo 19, iltapala seurakuntatalolla, yhdyshenkilö Seppo Kononen puh. 050 5461 317.
Toukosiunaus ti 29.5. klo 12.30 Niemen leirikokouksessa. Mikko Huhtala, Eläkeläisten Kaavin yhdistys, kahvitarjoilu.

MUURUVEDEN KIRKKO Kirkkotie 1

Messu helatorstaina to 17.5. klo 16. Satu Väättäinen, Taru Parviainen.
Messu su 20.5. klo 16. Satu Väättäinen, Aliisa Lohi. Messun jälkeen Kaatuneitten muistopäivän kunnia-käynti ja seppelenlasku sankarihaudoilla.
Messu su 27.5. klo 16. Kirsi Leino, Matti Saarela. Kirkkokuoro.

MUURUVEDEN SEURAKUNTATALO Kirkkotie 1

Aluepapin ja diakoniatyöntekijän päivystys on to klo 9–11. Diakoni Leena Vartiainen puh. 040 488 8608
Yhteiset syntymäpäiväjuhlat su 20.5. klo 14. Kaille 70-, 80-, 90- ja yli 90 vuotta tänä vuonna kesäkuun loppuun mennessä täyttäneille alue-seurakuntamme jäsenille.
Kaatuneitten muistopäivän kahvitilaisuus su 20.5. klo 17.30.
Päivä- ja perhekerholaisien ja lapsiperheiden yhteinen kevätjuhla ti 22.5. klo 18.30.

MUUTA

Sählykerho koululla joka ke: 1–4-lk klo 17–18, 5–7-lk klo 18–19.

Viikkomessu pe 18.5. klo 13 Muuruvirran hoitokodissa.

Perhekerhon ja perhekahvilan yhteinen kevätretki ti 22.5. Kuopion HopLopiin. Lähtö klo 9.15 entisen Osuuspankin edestä.

Toukosiunaus ke 23.5. klo 10.30 Topin Maatilalla. Mukaan Eläkeliiton Muuruvuden yhdistys ry ja Muuruvuden koulu.

Seurakuntalaisten retki Lapinlahdelle to 24.5. klo 8–18. Aamukahvit Ateljee Galleria Luovassa Puussa, kotiruokailuun ja päiväkahvit Väärin papilassa. Yhteistä ohjelmaa. Paikkoja voi vielä kysellä Satu-papilta puh. 040 488 8613.

SÄYNEISEN KIRKKO Kirkkoharjuntie 2

Messu helatorstaina to 17.5. klo 10. Heikki Kastarinen ja Taru Parviainen. Kauneimmat kevätlaulut helatorstaina to 17.5. klo 19. Kirkkokuoro. Taru Parviainen.

Messu su 20.5. klo 10. Kaatuneitten muistopäivä. Kunnia-käynti sankarihaudausmaalla. Heikki Kastarinen ja Ville Perkiö.
Messu su 27.5. klo 10. Satu Väättäinen, Matti Saarela. Sääneisen seurakuntakoti Kirkkoharjuntie 2 A
Perhekerho – Kevätjuhla ke 23.5. klo 18.30 yhdessä päiväkerholaisien kanssa.

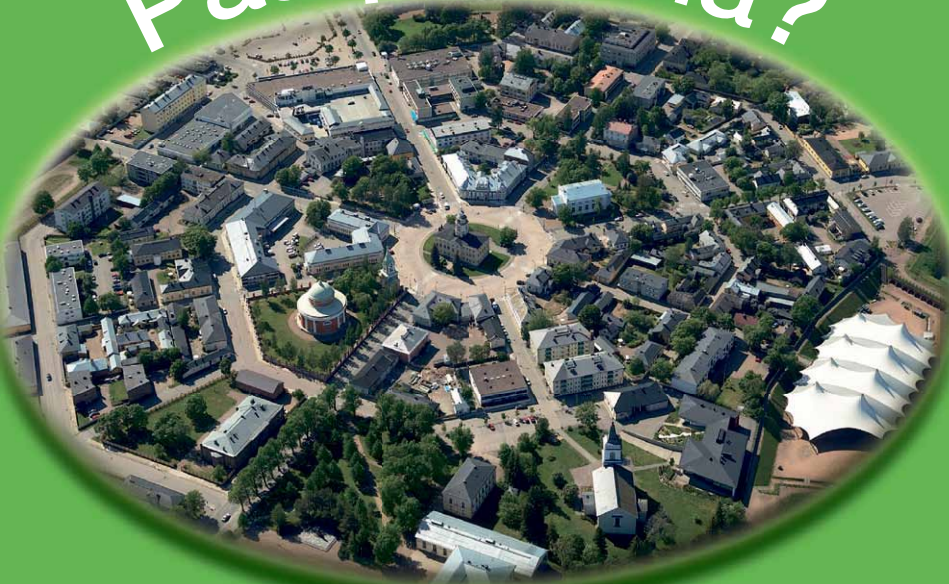
MUUTA

Kylvön siunaaminen ke 23.5. klo 10. Tuonolan pelti. Elli Pehkonen. Reijo Leino.
Keskustelupiiri pe 25.5. klo 14 Liisa Parviainen, Hankamäentie 953. Heikki Kastarinen.
Kirkkovaellus su 27.5. Lähtö klo 12 Sääneisen Venäähoson Kaaville. Iltakirkko Kaavilla klo 19.

TUUSNIEMEN KIRKKO Keskittie 21

Konfirmaatiomessu helatorstaina to 17.5. klo 10. Uwe Mäkinen, Markku Holopainen, Riikka Tuura.
Perhejumalanpalvelus ja esikouluun lähtevien siunaaminen su 20.5. klo 10. Uwe Mäkinen, Sirpa-Liisa Pelkonen, Riikka Tuura, kirkkokahvit ja päiväkerholaisien kevätjuhla.
Seppelen laskut kaatuneitten muistopäivänä su 20.5. noin klo 11 Perhejumalanpalveluksen jälkeen Tuusniemen sankarihaudalla, Tuusniemen kunta, Järvi-Kuopion seurakunta, kansalaisjärjestöt.
Helluntaipäivän messu su 27.5. klo 10. Reijo Leino, saarna Aune-Inkeri Keijo-

Pää pyörällä?

Haminassa 8.–10.6.2012
Valtakunnalliset Lähetysjuhlat
www.lahetysjuhlat.fi

SUOMEN LÄHETYSSEURA

HAMINAN
SEURAKUNTA

KARI KUORONEN

16.5.-29.5.12

nen, Riikka Tuura, Juuan Missiokuoro, Kansan Raamattuseura, klo 12 ruokailu seurakuntatalossa (10 €).

TUUSNIEMEN SEURAKUNTATALO Koivukuja 2

Kansanlähetyksen kohtaamispaikka ti 22.5. klo 18.30.
Kansan Raamattuseuran naistenpäivät 26.–27.5. Eri tapahtumat teemalla ”Helluntain tuulien, sen valon liekkien, taas tulla suo”. Miehetkin mukaan. Päivät alkavat la 26.5. klo 13 raamattutunnilla ”Henki armon tuoja, lohdutuksen suoja, asu luonani...” ja loppuvat su 27.5. klo 13 päiväseuroilla ”Sytytä meissä rakkauden tuli!”

MUUTA

Ekumeeninen kirkkopolkku ke 23.5. klo 18 alkaen ortodoksissa kirkossa, jonka jälkeen kulkueena Lautalaan, kahvitarjoilu ja hartaus.
Etelä-Tuusniemen palvelupäivä to 24.5. klo 10 Hirvolassa, Luostariitie 3457. Ehtoollinen. Ilmoittaudu 22.5. mennessä Auli Kekkoselle puh. 040 4888 631.
Lähetyspiiri pe 25.5. klo 12 Elsa Piirosella, Peltotie 25 C 12.

VEHMERSALMEN

KIRKKO Lempeläntie 17

Helatorstain messu ja toukosiunaus to 17.5. klo 13. Kimmo Kivelä, Riikka Tuura. Kirkkokahvit.
Messu su 20.5. klo 13. Uwe Mäkinen, Riikka Tuura.
Helluntaipäivän messu su 27.5. klo 13. Reijo Leino, Riikka Tuura.

VEHMERSALMEN SEURAKUNTAKOTI Lempeläntie 15

Päiväkerhon kevätkuuhla ti 22.5. klo 17.30.

MUUTA

Seppeleen laskut kaatuneitten muistopäivänä su 20.5. klo 9.30. Kirkonkylän ja Puutosmäen sankarihaudoilla.

KASTETUT

Saara Anita Estelle Karppinen Kaavi, Olli Mikael Tuomainen, Riistavesi, Onni Hugo Oliver Koistinen, Riistavesi, Aada Neea Maria Räsänen, Tuusniemi.

KUULUTETUT

Timo Jukka Nuortio ja Salme Anneli Miettinen, Kaavi, Osmo Kalevi Komu ja Susanna Jaana Anneli Tuovinen, Juankoski, Antti Olavi Viinikainen ja Maria Kainulainen, Kaavi.

KUOLLEET

Esa Heikki Niskanen 82v, Säyneinen, Vilma Johanna Pekkarinen 85v, Vehmersalmi, Viktor Saario 90v, Kaavi, Hilma Lyyli Kekäläinen 89v, Tuusniemi, Pentti Johannes Pohjolainen 79v, Muuruvesi, Anna Siviä Kärkkäinen 81v, Kaavi, Eino Iivari Ihalainen 67v, Vehmersalmi, Eini Irene Räsänen 82v, Kaavi, Risto Juhani Räsänen 58v, Muuruvesi.

www.evl.fi/srk/siilinjarvi
Kirkkoherranvirasto puh. 017 288 4600
(ma–pe klo 9–11, 12–14)

KIRKKO

Haarahongantie 2

Sanajumalanpalvelus to 17.5. klo 10. Sirpa Ylikotila, Yrjö Jokiranta, Airi Heiskanen.
Messu su 20.5. klo 10. Samuli Korkalainen Herättäjä-Yhdistyksestä, Tapio Lepola, Vesa Kajava, Herättäjä-Yhdistyksen valtakunnallinen kuoro. Messun jälkeen seppelleenlasku sankarihaudoille.
”Siunaa ja varjele meitä” – Isänmaallisten virsien ilta su 20.5. klo 19. Yhteislaulua ja musiikkiesityksiä. Mieskuoro Lauluveikot, Nuorten kuoro. Kahvitarjoilu srk-talolla klo 18 alk. Järj. Siilinjärven seurakunta ja Kuopion ja ympäristön Rauhanyhdistys.
Perhemessu, lapsityön kevätkirKKo su 27.5. klo 10. Matti Hoffrén, Sirpa Ylikotila, Airi Heiskanen.
Konfirmaatiomessu su 27.5. klo 14. Kaisa Yletyinen, Sirpa Ylikotila, Marjaana Kaisto.
”Taivas ehjäksi rakastaa” – Heimo Enbuskan konsertti su 27.5. klo 18.
Messu su 3.6. klo 10. Heikki Hurskainen (Nivalan eläkkeellä oleva kirkkohera), Seppo Laitanen, Marjaana Kaisto. Mukana Siilinjärven lukion ensimmäisiä ylioppilaita vuodelta 1962.

SEURAKUNTATALO Haarahongantie 4

Askartelupiiri ke 16.5., 23.5. klo 9–12 lähetysselarilla.
Lähetyksen kukkapistokasmyyjäiset la 19.5. klo 9–13 ison salin aulassa. Kahvit, keittolounas, arpajaiset. Tuotto tasauspäivän keräykseen.
Eläkeikäisten syntymäpäivät su 20.5. klo 13 ennalta ilmoittautuneille.
Nuorten Perjantaikahvila alakerran nuorisotiloissa pe 25.5. klo 18–22.
Keväinen kansanlaulukirkko päätysalissa ke 30.5. klo 18. Kirkkokahvit ja makkaranpaistoa lähetystyön hyväksi.

VOURELAN KIRKKO Rissalantie 2

Helatorstain messu 17.5. klo 13. Sirpa Ylikotila, Airi Heiskanen.
Sanajumalanpalvelus su 20.5. klo 13. Yrjö Jokiranta, Vesa Kajava.
Vuorelan päiväpiirin retki Lapinlahdelle ma 21.5. klo 10 Vuorelan kirkolta.
Perhemessu, lapsityön kevätkirKKo su 27.5. klo 15. Matti Hoffrén, Airi Heiskanen.

LASTEN JA PERHEIDEN KESÄ 2012

Kaikille avoin perheretki su 27.5. Ruokoniemen leirikeskuksessa klo 12–17 (huom. aika). Saunomista, ulkopelejä, yhdessäoloa ja grillausta kodalla. Omät eväät mukaan. Ei ennakkoilmoittautumista, tervetuloa itselle sopivaan aikaan. Tied. perhetyöntekijältä puh. 044 7284 646.
KESIS-kerhot 5–9-vuotiaille Leppäkaarten kerhotilassa ja Vuorelan kirkolla arkena 4.–20.6. klo 9–15, srk-talolla ma–ke 4.–15.6. klo 9–15. Hintata 2 e/päivä. To 21.6. retki Ruokoniemen leirikeskukseseen (6 e/hlö). Ilm. 7.–16.5. Jaana Markkaselle puh. 044 7284 660 tai Virpi Rissaselle puh. 044 7284 605.
Perheiden kesäkahvila to 7.6., 14.6. ja 21.6. srk-talolla klo 9.30–13. Ei ennakkoilmoittautumista eikä osallistumismaksua!
Perheleiri 8.–10.6. Ruokoniemessä. Aikuiset 40 e, 4–15-vuotiaat 24 e, alle 4-vuotiaat maksutta. Ilm. 7.–16.5. Jaana Markkaselle puh. 044 7284 660 tai Virpi Rissaselle puh. 044 7284 605.
Lasten leiripäivät 6–9-vuotiaille 18.–20.6. Ruokoniemessä. Hinta 8 e/päivä. Ilm. 7.–16.5. Jaana Markkaselle puh. 044 7284 660 tai Virpi Rissaselle puh. 044 7284 605.
Äiti-tytärleiri – äideille ja 7–14-vuotiaille tytärille 13.–15.7. Ruokoniemessä. Tyttäreiltä 24 e, äidiltä 40 e. Ilm. 10.–16.5. Kirsi

Pyöriä-Kolehmaiselle puh. 044 7284 652, kirsi.pyoria-kolehmainen@evl.fi
Tyttöleiri 7–14-vuotiaille 5.–7.8. Ruokoniemessä. Hinta 24 e. Ilm. 21.–22.5. Anne Roivaiselle puh. 044 7284 653.

MUUTA

Näkökerhon retki Laitilanmäen luomumyymälään to 24.5. Kokoon tumi-nen ja lähtö Akuliinan pihalta klo 12. Tied. ja ilm. viim. 21.5. Erja Valkonen puh. 044 7284 644.
Herättäjäjuhلامatka Isoonyröön 6.–8.7. Lähtö pe 6.7. klo 10 Siilinjärven linja-autoasemalta. Paluu su päätösseurojen jälkeen. Majoitus Härmän kuntoskuksessa 110 e / 2 vrk / 2 hh. Bussikuljetus 60 e / meno-paluu. Sitovat ilm. viim. 30.5. puh. 017 158 111 tai 050 5691 302 / Pöyhönen.

KASTETUT

Peppi Katariina Väisänen, Emilia Kaisa Kerttu Tolonen, Ella Neea Matilda Aittokoski, Atso Eemil Möttönen, Oliver Otto Kristian Leskinen, Linnea Karoliina Ahokas, Henni Marikki Pohjanjousi, Salla Kristiina Kinnunen.

KUULUTETUT

Marko Tapio Pääkkönen ja Maija-Liisa Birgitta Hiltunen.

KUOLLEET

Arvo Kalevi Kajan 60v, Anna Liisa Pekkarinen 90v, Kirsti Marjatta Saha 55v, Eila Hellevi Jauhainen 74v, Kaija Sinikka Kallioinen 75v, Pertti Akilles Puustinen 75v, Osmo Anton Kokkonen 85v, Lea Marjatta Jokinen 80v, Unto Orvo Simani 67v.

DIAKONIA-KESKUS

Diakoniakeskus Suokatu 31

puh. 040 4848 464. Ulkovi avataan klo 9.40, hartaus 9.50, diakonien vastaanotot ilman ajanva-

PERUNKIRJOITUKSET
testamentit - kauppakirjat ym. asiakirjat ammattitaidolla ja joustavin maksuehdoin
Herastuomari Leila M. Tuomainen
p. 044 211 9876

Parantava rukous Rukousilta Kuopion tuomiokirkossa ma 21.5. klo 18
Rukoilemme kanssasi!

Pirkko Jalovaara

Kuopion Tila-Auto Oy
• turistibussit 32 ja 50 matkustajalle
• pikkubussit
• invataksit

info@tila-auto.com www.tila-auto.com
p. taksiajot 0400-673 955
p. tilausajot 0400-992 993

Pesu Leenat oy

Pesulapalveluita laadukkaasti yrityksille ja yksityisille

Liipasantie 2 (Saarijärven B-alueella) KUOPIO
017 369 0700

Ahertajankatu 3, 78850 Varkaus
p. 017 369 0700

Hoidamme isännöinnin huolella ja kirjanpidon tarkasti isännöimme seuraavanlaisia kohteita: • asunto-osaakeyhtiöt • kiinteistöosaakeyhtiöt • palvelutalot • veteraanitalot • senioritalot

Yksilöllinen ja reipas isännöintipalvelu.
Anna taloyhtiösi ammattitaitoisin, osaaviin käsiin.

Puijonkatu 13, 70100 Kuopio, Puh. 040 593 6353
Toimisto avoinna arksin kello 9.00 - 16.00

PKP KOTIAPULAINEN

Pkp Kotiapulainen haluaa tarjota monipuolista palvelua asiakkaiden omien tarpeiden ja toivomusten mukaisesti. Meidän kauttamme saa luotettavasti monipuolisia kotiapu-, virike-, kotisiivous-, asiointiapu-, lastenhoito- ja muita erilaisiin kotiaskareisiin liittyviä palveluja.

Palvelujamme ovat mm:

- kotiapupalvelut
- virikepalvelut
- kotisiivouspalvelut
- asiointiapupalvelut
- lastenhoitopalvelut
- kotieläinhoitopalvelut
- kaupassakäyntipalvelut
- hiustenlaittopalvelut
- seuranpitopalvelut
- ulkoiluapupalvelut
- muut senioripalvelut

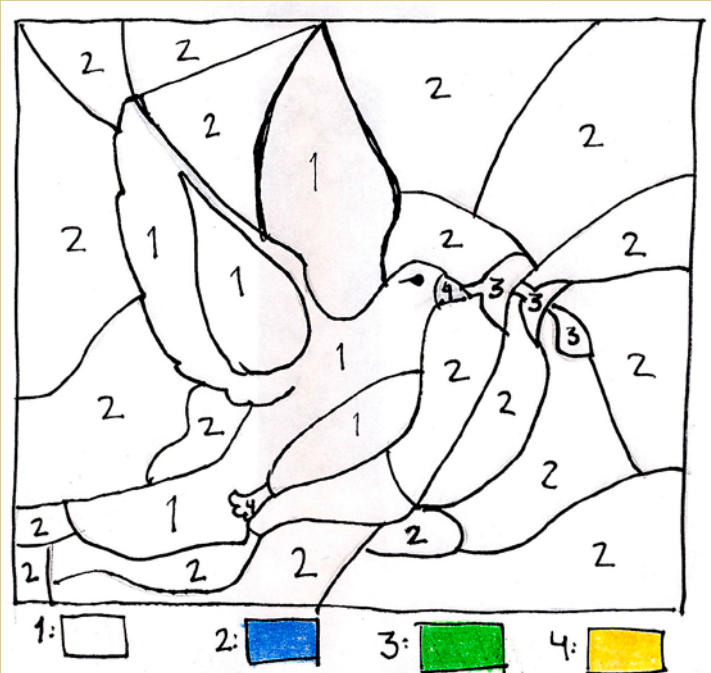

Palvelua iloisella mielellä!

KYSY LISÄÄ JA TARJOSTAMME
Puijon Kiinteistöpalvelu Oy
Puh. 020 755 9400
info@pkpkuopio.fi www.pkpkuopio.fi
Voit kysyä palveluitamme myös iltaisin ja viikonloppuisin puh. 044 722 5505

HUOM! Kotitalousvähennys 45%

PYHÄ PUUHA

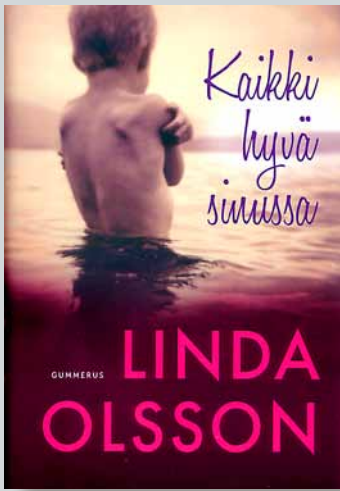
PY HEN HÄ KI

Lue yksin tai yhdessä vanhemman kanssa Apt. 1:1-11 ja väritä kuvan alueet niille osoitetuilla väreillä. Kun järjestät kuvan alla olevat kirjaimet, saat selville, mitä kuva edustaa.

Tehtävän laati SUSANNA HOLMA

VIIKON VALINTA

Pakahduttavan hyvää viihdettä

Miksi niin harvat oppivat koke-
muksistaan? kysyy **Linda Olsson**
Kaikki hyvä sinussa -teoksessaan.

En kuulunut joukkoon, sanoo
romaanin päähenkilö Marion.
Häntä kutsutaan taitelijaksi ja lää-
käriksi tai ulkomaalaiseksi naisek-
si. Se miten Mariannesta tuli Ma-
rion on oma tarinansa.

Hänet koetaan kylässä vie-
lä vuosien jälkeen vieraaksi. Ma-
rionin lähin naapuri George on
’epäpätevä’ maanviljelijä.

Marionin rannalla tapaamas-
ta pojasta tulee hänen elämänsä
tärkeä ihminen, torstain lapsi. Lä-
hes puhumaton pieni poika seu-
raa häntä kuin lapsi peilileikkisä.
Kun johtaja pysähtyy, takana tuli-
jakin pysähtyy. Pojan Mika-nimen
Marion kuulee väärin, Ika. Myö-
hemmin Ika alkaa kutsua Mario-
nia Mamaksi, mikä merkitsee ke-
vyttä.

Marion muistelee varmistuak-
seen, että muistot ovat tallessa.
Kirjan kerroksellinen tarina nak-

sahtaa kohdalleen. Mielikuvissaan
Marion pääsee lapsuuteen as-
ti; muistaa perheen ja sen kuinka
häneltä vietiin pikkuveli Daniel.
Hän muistaa tämän uikutuksen ja
veren. Haava paranee, mutta ar-
pi jää. Aikuisina heidän yllättävä
kohtaamisensa on kaunis ja tra-
aginen.

Kun Marion pelastaa Ikan
hukkumasta, hän säikähtää po-
jan kuntoa ja turvautuu Georgen
apuun. Marion kiintyy musikaali-
seen poikaan ja unohtaa muodol-
lisuudet. He rakentavat yhdessä
taideteosta, mutta eteen tulevat
viralliset kuviotkin. Georgen apu
osoittautuu tarpeelliseksi, ja elä-
mä yllättää.

*Laulaisin sinulle lempeitä lau-
luja ja Sonaatti Miriamille* olivat
hurmaavia teoksia, mutta Kaik-
ki hyvä sinussa on pakahduttavan
hyvää viihdettä. Kaikki ne ovat
Anuirmeli Sallamo-Lavin suo-
mentamia.

RITVA KOLEHMAINEN

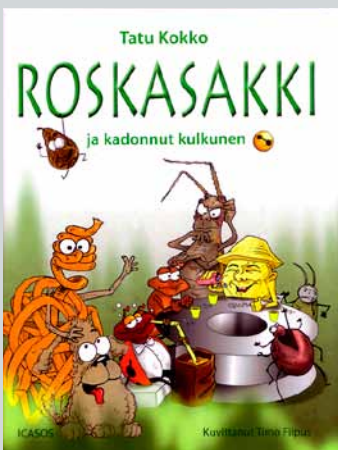
Linda Olsson:
Kaikki hyvä sinussa,
suomentanut Anuirmeli Salla-
mo-Lavi,
322 s., 24 e., Gummerus 2012.

Roskasakki kantaa sivumerkityksiä

Kuopiolaiset lastenkirjailijat ovat
hakusessa.

Elina Karjalaisen jättämää auk-
koa ei niin vain paikata. Nuorten-
kirjailijoita toki Savosta löytyy, ja
valtakunnallisesti lastenkirjailijal-
lisuuden taso on loistava.

Tatu Kokon Roskasakki ja ka-
donnut kulkunen on hyvä yritys,

mutta vaisuksi kirja on jäänyt.

Savon Sanomien graafikon Ti-
mo Filpuksen kuvitus antaa sa-
noille fyysisen olomuodon, haus-
kan ja oivaltavan.

En innostu hiuksista lattiakai-
vossa enkä ötököistä. Monet sa-
nat kantavat luotaantyöntäviä si-
vumerkityksiä. Nykylapset eivät
taida tunnistaa torakkaa tai tulli-
maksua. Miniatyryseikkailu pö-
lymurin letkussa ja pölypussissa
on hyvän ja pahan taistelua ja se
kertoo auttamishalusta. Tulevai-
suutta ja tätä päivää pohditaan.

Yksittäisten otusten kuvat voi-
vat olla erikokoisia tilanteen mu-
kaan, mutta kynsileikkuri ja neula
miekkana ovat epäsuhtaisia. Kii-
nalaiset sanat saattavat hauskut-
taa alakoulu-ikäisiä.

Kustannustoimittajaa Roska-
sakki olisi tarvinnut.

RITVA KOLEHMAINEN

Tatu Kokko:
*Roskasakki ja kadonnut kulku-
nen,*
kuvittanut Timo Filpus,
48 s., 23,70 e., Icasos 2012.

SEURAKUNNAT

rausta, kahvio Nuotta ja
kierrätyspiste avoinna 10 -
12. Kierrätyksen ilta-auki-
olo 22.5. klo 16–18, jolloin
myös huonekaluvarasto
(Hapelähteenkatu 33) on
avoinna.
Hyväntuulenpiiri ti 22.5.
klo 12.
Näkövammaisten piiri to
24.5. klo 13.

OPISKELIJAT JA NUORET AIKUISET

Perjantaimessu Tuomio-
kirkossa klo 19. Messun
jälkeen avoimet ovat Pap-
pilalla, Kuninkaankatu 12.

KANSANLÄHETYKSEN OPISKELIJATOIMINTA Sairaalakatu 11

www.kolmekohtaamis-
ta.com

Kolme kohtaamista ke
klo 18.

OPISKELIJA- JA KOULULAISLÄHETYS OPKO Sairaalakatu 11

Opiskelijailat la klo 18.
www.opko.fi/kuopio

PERHEASIAIN NEUVOTTELUKESKUS

Suokatu 22

Luottamuksellista ja mak-
sutonta keskusteluapua
parisuhteen kysymyksissä.
Käynnit sopimuksen mu-
kaan. Tiedustelut puh. 040
4848 480 ma–pe klo 9–11

PALVELEVA PUHELIN

Päivystää su–to klo 18–01,
pe–la klo 18–03, puh.
01019 0071. Puhelun hinta
on pvm/mpm. pp.kuo-
pio@evl.fi

JÄRJESTÖT

NNKY Myllykatu 5

puh. 017 2614 500
toimisto@knnky.fi
www.ywca.fi/paikallis-
yhdistykset

Kevätjuhla su 27.5. klo 14.
”Mä oksalla ylimmällä”-ai-
heista ohjelmaa.

Päiväseurat su 3.6. klo 14.
Eversti ltn evp Niilo Haka-
la, puhe.

Yhteiskristillinen rukousilta ti klo 18.

POHJOIS-SAVON EV.LUT. KANSANLÄHETYS Sairaalakatu 11

puh. 017 262 2082,
www.p-savonkl.sekl.fi

Myös Facebook.
Toimisto ja kristillinen kir-
japalvelu avoinna ma, ke,
pe 12–16.

Pienryhmät Lähetysko-

dissa: Ma klo 9.30 äiti-lap-
sipiiri. Ke klo 12 päivähar-
taus ja kahvihetki, klo 18
nuorten aikuisten Kol-
me Kohtaamista. La klo 18
Opkon opiskelijailta.

**Kuopio: Kohtaamispaik-
kana Lähetyskoti** su 27.5.
klo 16. Mari Kuikka, ”Py-
hän Hengen vuodatta-
minen”.

**Kaavi: Kohtaamispaik-
ka** to 24.5. klo 18.30 srk-
talossa.

**Tuusniemi: Kohtaamis-
paikka** ti 22.5. Klo 18.30
srk-talossa, Ilkka Sormu-
nen, Risto Happonen.

Kyyditys: Kansanlähe-
tyspäiville Pieksämäelle
6.–8.7. Yhteinen linja-au-
tokuljetus, majoitus varat-
tava itse etukäteen Piek-
sämäen toimistosta puh.
044 799 3999. Kysy lisää
kyydistä Jussilta, puh. 017
262 2082, jussi.kantele@
sekl.fi.

KANSAN RAAMATTUSEURA Sanan Kulma, Tulliportintkatu 22

www.sana.fi/kuopio
krs-kuopio@sana.fi
puh. 0207681660

Varjosta vapauteen –
eheyttävä viikonloppu-
tapahtuma Tervonsal-
men toimintakeskuksessa
25.-27.5. Käydään läpi ih-
miseloa kuvien, tekstien
ja musiikin avulla. Kurssi-
maksu 30€, täysihoito 35-
55€/henkilö/vrk. Kyselyt
ja ilm. puh. 044 384 6134,
tervonsalmi@sana.fi.

SUOMEN LUTERILAINEN EVANKELIUMI-YHDISTYS

Evangelisten opiskelijo-
iden kotisivuosoite on
www.sley.fi/eo/html/fi/
kuopio.html
SLEY:n Itä-Suomen pii-
rin työntekijä on Johan-
nes Häkämies, p. 050 3212
938, johannes.hakamies@
sley.fi

KUOPION YMPÄRISTÖN RAUHANYHDISTYS Ahmatie 22

Seuroja voi kuunnella
osoitteessa www.kuopion-
rauhanyhdistys.net
Seurat to 17.5. klo 15.

**Kevätseurat, iltames-
su** la 19.5. klo 18 Tuomio-
kirkossa.

**Kevätseurat, puheen-
vuoro** la 19.5. klo 20 Ryllä.

Kevätseurat, Messu
su 20.5. klo 10 Alavan kir-
kossa.

Kevätseurat su 20.5.,
ruokailu klo 11.30, seurat
klo 12.30, seurat klo 15,
ruokailu klo 16.30, seurat
klo 17.

**Isänmaallisten laulu-
jen ja virsien ilta** su 20.5
klo 19 Siilinjärven kirkossa.

Seurat ti 22.5. klo 13.30
Mäntylän palvelukeskuk-
sessa.

Lauluseurat ke 23.5.
klo 19.

Seurat la 26.5. klo 19.
Seurat su 27.5. klo 18.
Lauluseurat ke 30.5. klo
19.

SUOMEN RAAMATTUOPISTO

**Sanasta suuntaa elä-
mään** -raamattupii-
ri ti klo 18.30 osoitteessa
Jaakkonen, Pitkäsiima 15,
Petonen. Tied. Merja-Riit-
ta, puh. 040 557 3285.

**Keskusteleva raamattu-
piiri** ti 22.5. klo 16 Kuo-
pion NMKY:n toimistos-
sa, Kauppakatu 40–42. Ti-
tuksen kirje. Huom. Kevät-
kauden viimeinen raamat-
tupiiri.

**Suomen Raamattuopis-
ton ystäväpäivä** Hopea-
rannassa Varpaisjärven
Jonsan kylässä helatorstai-
na 17.5. klo 12 alkaen. Päi-
vä alkaa yhteisellä messul-
la Varpaisjärven kirkossa
klo 10. Kuljetus Kuopios-
ta kimpapakyydeillä; tied.
Rauno Perälä, puh. 044
290 2450 tai Jouko Kauha-
nen, puh. 050 577 3780.

Kotiseurat ke 23.5. klo
18.30 Perälöillä, Myllärintie
39, Levänen.

HERÄTTÄJÄYHDISTYS Kuninkaankatu 22

Toimisto avoinna
ke klo 10–13.

Virsituokio ke klo 11–12.
Kevätveisuut Helatorstai-
na 17.5. klo 18 Päivärannan
kirkolla.

**Linja-automatka Aho-
lansaari** 27.5. Bus-
sin reitti: Klo 7.10 Annikin-
tien pys., 7.20–7.30 Mal-
jalahdenkatu, 7.40 Puijon
kirkko. Ajetaan vanhaa
Kallantietä. Paluu seurojen
jälkeen. Matkan hinta lai-
vamuksineen 25 €.

**Herättäjäjuhille lähtö-
seurat** su 1.7. klo 18 Män-
nistön vanhalla kirkolla.

Herättäjäjuhlamatka
Isokyröön 6.–8.7. Lähtö
pe 6.7. klo 9.15 Puijon kir-
kolta ja Maljalahdenka-
dulta klo 9.30. Paluu sun-
nuntaina päätösseurojen
jälkeen. Majoittuminen
Härman kuntokeskuk-
sa 110 € henk./2 vrk/2hh.

Bussikuljetus 60 € meno/
paluu. Majoitus ja kulje-
tus yht. 170 €. Sitovat ilm.
30.5. mennessä puh. 017
158 111 tai 050 5691 302/
Pöyhönen.

AHOLANSAARI

Kevättalkooviikko
21.–25.5. Tervetuloa tal-
koisiin laittamaan saarta
kesäkuuntoon.

**Aholansaaren ystäväpäi-
vät** 25.–27.5. La klo 10.15
Aholansaaren nykypäi-
vä, Jaro Julkunen, klo 14.30
Paavo Ruotsalaisen käyt-
tämä kirjallisuus, Olli Vii-
taniemi. Aholansaaripäivä
su 27.5. klo 10 messu leiri-
kirkossa, saarna Simo Jun-
tunen, liturgi Olli Viitanie-
mi, klo 13 seurat.

Tiedustelut ja ilmoittautu-
miset puh. 050 4641 000,
www.aholansaari.fi, aho-
lansaari@aholansaari.fi.

MUISTIO

Esikoislestadiolaisten seurat Kettu-
lan seurakuntakodissa, Jäniksenpolku
2, su 20.5. klo 13 ja su 3.6. klo 13.

Irti huumeista puhelinpäivystys ma-
pe klo 18–21, p. 020 322 388. Läheisryh-
mät, p. 040 8459 052.

Kriisikeskuksessa kriisipäivystys joka
päivä klo 14–21, p. 017 2627 738 ja 2627
733. Ajanvaraus ma–pe klo 8–21.

Kuopion Kristilliset Eläkeläiset. Lau-
lun ja Sanan tilaisuus Mäntylän palve-
luksessa ti 29.5. klo 13.30.

**NNKY:n Itu -puhelinpäivystys ja tu-
kipalvelu** yllätyraskaustilanteissa ja
abortin jälkeen ilmenneissä kriiseis-
sä ma–pe klo 17–21, p. 044 5766 670.

www.ituprojekti.net
Päihdekliniikka Puistokatu 14–16,
II krs. Päivystys vastaanotto ma–pe
klo 8.30–11. Ajanvaraus alkaen klo 8,
p. 183 672. Päihdeosasto, Mäkikatu 11
p. 183 684.

Rikosuhripäivystys käytännön neuvo-
ja, ohjausta ja henkistä tukea. Palvelu-
piste/Kriisikeskus, p. 2627 738. Autta-
va puhelin, p. 020 316 116, ma–ti klo
13–21 ja ke–pe klo 17–21. Help line, p.
020 316 118 ma–ke klo 15–18. Juristin
puhelinneuvonta ma–to klo 17–19,
p. 02 316 117. www.riku.fi
**Suomen Sairaanhoidtajain Kristilli-
nen seura.** Lähtö kevätretkelle Rotko-

laaksoon 21.5. klo 13 Maljalahdenkadul-
ta. Puh. 0400 746 196.

Turvakoti- ja lastensuojelu 24h/vrk
p. 017 183 393. **Perhekriisiyksikkö,** Las-
tentie 1.

**Vertaisryhmä itsemurhan tehnei-
den läheisille** ti 5.6. klo 18 Mielenter-
veysseuran tilassa, Myllykatu 8, sisäpi-
ha 2. krs. Tied. Liisa Paatelainen, p. 044
3313 710, Anneli Hartikainen, p. 040
8324 955.

**Virvatuli ry:n lahjoitusruokajake-
lu** Myllykatu 1–3. Ti ja pe klo 10. Oma
kassi mukaan.

KIRKKO & KOTI

**Kuopion ja
Siilinjärven
seurakuntalehti.**
99. vuosikerta.

Seuraava numero ilmestyy 30.5.

KOTIMAA-YHTIÖT

Kustantaja Kustannus-Oy Kotimaa, Hietalahdenranta 13, 00180
Helsinki. **Julkaisija** Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101
Kuopio, p. 158 111, faksi 158 288, www.kuopionseurakunnat.fi.

Toimitusneuvosto Paavo Kaitokari, Hannu Koskelainen,
Kirsi Leino, Pauli Kurkirinne, Marketta Rantama

Painos 66 000 kpl

9

Toimitus Suokatu 22 B, 5. krs.,
avoinna ma–pe klo 8–16.
Lahja Pyykönen, päätoimittaja,
p. 040 484 8232
Ulla Remes, p. 040 484 8234
Hanna Karkkonen, p. 040 484 8236
Seija Rytönen, verkkotoimittaja,
p. 040 484 8514

Taitto Kotimaa-Yhtiöt.

Ilmoitukset: Pirjo Teva
puh. 020 754 2284,
gsm 040 680 4057
pirjo.teva@kotimaa.fi

Tilaukset Kuopion ulkopuolelle
20 €/vuosikerta.

Jakelu Itella Posti Oy, Suora Lähetys Oy.
Jakelupalaute: www.suoralahetys.fi,
puh. 017 264 7800

Lomakausi lähestyy

että sinullakin olisi täysihoitolomaa
hae tuetulle lomalle ihanaan kesäpaikkaan
**Lomakoti Tuomirantaan
Kuopion Riistavedellä.**
Vapaita paikkoja löytyy vielä kesä- ja heinäkuun kaikilta
viikoilta, niin perheille kuin ikääntyville ja yksinäisille.

Aikuisen omavastuuosuus on 100,00 € viikko,
lapset alle 15 v. ovat ilmaisia.

Tukihakemuskavakkeita saat
www.hyvinvointilomat.fi
puh. 010 830 3400 tai Anitalta 050 542 4817.

RISTIVETOA

Taivaan rannan maalarin ilo löytyi syvien vesien kautta

Vaikka joka päivä koskee, Ulla Sahlberg etsii elämässä ilon aiheita.

Kirjastosta on monta rappua kadun tasolle. ”Onneksi kävelykyky säilyi”, **Ulla Sahlberg** sanoo.

On jo iltapäivä ja säryt voimistuvat. Aviomies **Pentti** on vastassa autonkuljettajana ja ”tyynynkantajana”. Useaan kertaan leikattu selkä ei anna istahtaa minne vain.

Viides taidenäyttely on Riistavedellä asuvan Sahlbergin ensimmäinen myyntinäyttely. Maalauksissa on paljon kukkia, ruusuja ja unikoi- ta sekä maisemia kotiseudulta, kessää ja talvea. Tuossa Riistaveden kirkko, kotikirkko.

Luonto, taivaanranta, metsä ja kukat, valot ja varjot. Useissa maalauksissa on taivas läsnä, mustia pilviä myöten.

Maalaamisen aloittaminen kuusi vuotta sitten oli Ulla Sahlbergin elä-

män pelastus. Se auttoi yli sairastumisen ja tulevaisuuden pelon. ”Luomisen voimalla pääsin pahimmasta tilanteesta pois ja kipu hellitti.” Onnistumisen kokemus antoi pontta jatkaa. ”Olen itselleni kriittinen, mutta aina kysyn, mistäs tämä putkahti.” Ensimmäisen vuoden aikana hän maalasi 70 työtä.

”Jos hiukset pysyvät kuosissaan ja lääkitys on kohdallaan, silloinhan tämä menee hyvin”, Sahlberg huvittaa yleisöään näyttelyn avajaisissa.

Aamut ovat hänelle parasta aikaa. Talossa on hiljaista, kivut ovat yöllä vaimenneet. Kunkku -kissa kehrää kaverina.

”Lapsena luulin, että kaikki ihmiset rukoilevat”, Sahlberg muistelee kotoa juurtunutta uskoa. Katras saattoi rukoilla Isä meitä uimaranallakin.

”Lapsena meillä oli Pyhäkallio, jossa rukoiltiin ja Arkikallio, josta laskettiin mäkeä”, Ulla Sahlberg muistelee.

”Lapsena luulin, että kaikki ihmiset rukoilevat.

Ilon Sahlberg on löytänyt syvien vesien kautta.

”Olen tajunnut sen, että omin voimin en pääse eteenpäin.” Rajuin pysäytys oli silloin kun kaksoiset kuolivat synnytyksessä. ”Itse en olisi jaksanut.”

”Ei usko ole extreme -laji. Jumala käyttää heikkoja. Jumalasta on iso turva ja sydämen rauha.” Isä opetti lapsilleen anteeksiantamuksen. ”Se ovi on oltava aina auki.”

Ensimmäiseen näyttelyynsä Sahlberg maalasi Jeesuksen kuvan. Ilman aviomiehen rohkaisua hän ei olisi uskaltanut viedä sitä kenenkään nähtäväksi.

Jeesuksesta tuli sen näyttelyn suosituin maalaus.

LAHJA PYYKÖNEN

Ulla Sahlbergin luontoaiheinen näyttely Kuopion pääkirjaston kahvilassa toukokuun loppuun saakka.

Siirretään joulu

Taloussanomien 9.5. julkaisut- sa jutussa suomalaiset yritys- johtajat väittivät uskonnon harjoittamisen häiritsevän työn- tekoa. Keskuskauppakamarin kyselyyn vastanneista johtajista viides- osa ajattelee, että juhlapyhät vaikeuttavat yrityksen arkea.

Tokmanni -konsernin perustajan Kyösti Kakkosen mielestä laiskojen suomalaisten pitäisi tehdä topakammin töitä ja puurtaa pidempiä päiviä. Viime kesäkö se oli, kun Jari Sarasvuon suusta kuultiin tämä sama nuotti.? Ja menneenä talvena Saras- vuo kertoi, miten suomalaiset laiskottelevat sairauslomilla.

Kyösti Kakkonen sijoittaisi ainakin arki- pyhät ja vapun viikonloppuihin ja sun- nuntaihin, mielellään myös joulun. Hänen mukaansa suomalaiset eivät suinkaan vietä juhlapyhiä uskon- nollisista syistä, vaan saadakseen vapaapäiviä.

Opetan työk- seni tulevia eko- nomeja ja taval- laan ymmärrän tuottavuusnäkö- kulman. Minua ei kuitenkaan huo- leta juhlapyhien tuottavuutta ra- pauttava vaiku- tus, vaan se, mihin 24/7 yhteiskunta johtaa.

Kyllä ne Keski-Euroopassa edelleen pärjää- vät, vaikka sulkevat puotinsa lauantai-iltapäi- vänä ja avaavat vasta maanantaina. Elämäs- sä on arjen ja pyhän rytmi, joka on ihmiselle hyväksi.

Tiedän, sairaaloissa ja paperitehtaissa on aina tehty töitä viikonloppuisin. Mutta mik- si pyhätyöstä näin pian tuli sääntö, ei poik- keus?

Kun levolle, ilolle, ajattelulle ja yhdessä- ololle ei ole aikaa, ihminen surkastuu. Kun jokaisella perheenjäsenellä on vapaata eri aikaan, perheet surkastuvat.

Puhe siitä, että yhteisen ajan laatu olisi tärkeämpää kuin sen määrä, on hömppää. Ei ihmissuhteita pidetä koossa järjestämällä laa- tuaikaa silloin tällöin, vaan jatkuvalla tuntu- malla läheisten ihmisten tavallisiin arki-asioi- hin. Erityisen totta tämä on pienten lasten kanssa.

Samassa jutussa, jossa arvostellaan suo- malaisten pinnallista uskonnollisuutta, pa- heksutaan muslimeja, jotka rukoilevat työ- päivän aikana.

Ettei tässä vain olisi joku ristiriita?

HELENA KANTANEN

KISSA PÖYDÄLLE

Kohta tati antaa lapselle nimen

Sunnuntain Helsingin Sanomat on näitä täynnä. Lapsemme sai kasteessa nimen Juuso Jalmari. Ja onpa meikäläinenkin saanut suitsia kärsimätöntä luonnettaan kastetilaisuudessa, jossa pienimmille selostetaan. Kohta tati antaa lapselle nimen.

Olen mennyt juhlapaikkaan Suomen kirkon vihittynä pappina toimittamaan kasteen sakramenttia.

Mutta hyvin syvällä elää se käsitys, että pappi antaa lapselle nimen. Kasteaavassa sanotaan: ”Te vanhemmat olette antaneet lapsellenne nimen Juuso Jalmari. Tahdotteko, että hänet kastetaan kristilliseen uskoon.”

Kaste ei ole nimenantojuhla. Nimiäiset

ovat ihan eri juttu, eikä kirkolla ole niiden kanssa mitään tekemistä.

En ehkä ymmärrä sitäkään, että lapsen nimi on säilytettävä suurena salaisuutena kastejuhlaan asti. Siinä on jotain samaa taianomaista uskomusta ja rituaalia kuin kasteveden katolle viskaamisessa.

Nyt Katekismus pois hyllystä homehtumasta. Näin se opettaa.

”Kaste on Jumalan työ. Kasteessa annetaan kaikki anteeksi, ja puetaan Kristuksen puhtautteen. Kerran saatu kaste kantaa läpi elämän. Kasteen armo antaa rohkeuden elää ja kuolla.”

Onneksi lapsia kastetaan, Kristuksen käskyn mukaan. Jumala ottaa kastetun armonsa ja rakautensa ympäröimäksi. Kasteessa lapselle pyydetään Jumalan varjelusta ja siunausta.

”Onni täällä vaihtelee. Taivaan isä suojelee.”

LAHJA PYYKÖNEN

Palstalla kirjoittavat vuorotellen yliopistonlehtori Helena Kantanen Kuopiosta sekä toimittaja Janne Villa Helsingistä.

Kyläkauppias kasvattaa paikallisuutta

Yhteinen kylä syntyy oman paikan täyttäjistä. Yrittäjä Jari Hyttinen rakentaa yhteisöään kaupan käytävillä.

Candy King -hyllyllä on tilanne päällä, kun mies pussittaa nallekarkkeja. Koottavana ei ole perjantaipussi, vaan kyse on kauppiaan kädenojennuksesta. Karkkituellaan siilinjärveläinen yrittäjä **Jari Hyttinen** tekee yhteistä hyvää nuoren polven ja lähiyhteisön rakentamiseksi.

”Haluan tukea nuoria. Otan heitä töihin ja kasvatan heidän työkokemustaan. Siksi myös tuen oman kylän järjestöjä, rippileirejäkin.”

Neljän nuoren isänä ja jalkapallojunnuja valmentaneena Hyttinen kantaa yhteiskuntavastuunsa omalla otteellaan: kauppias rakastaa ruualla, kahvipaketilla ja nallekarkkeilla. ”Kaupasta tulee ruumiin ravintoa, kirkosta ja seuroilta muuta ruokaa.”

Viime vuonna Hyttinen palkittiin Siilinjärven vuoden yrittäjänä muun muassa työllistämisperustein.

”Haluan opettaa nuoria tulemaan toimeen niin vanhojen kuin nuorien kanssa sekä plussata miinushetkinä. Pitää oppia tekemään töitä ja ottaa oma paikkansa työporukassa.” Hyttinen on kasvattanut kolme kauppiastakin. ”On kiva kuulla vuosien päästä, mihin meillä aloittanut nuori on päässyt. Yksi postipisteessämme aloittanut johtaa liki viittäsataa alaista. Nämä uutiset antavat voimaa arkeen ja pohjan työhön.”

Kaupan käytävillä jaetaan isoja asioita

Isänsä ja isänisänsä jalanjäljissä Hyttinen aloitti savolaisten palvelun lihamestarina ja jännitti pakkien ojentamista. Vaikka alalla on siirrytty pois

palvelutiskikulttuurista, ei asiakkaita ole jätetty heitteille – päinvastoin.

Nykyistä palvelukohtaamista on vaihtaa liha-hyllyllä reseptejä ja huomauttaa jalapenomakkarin tulisuudesta. ”Saatan yhä antaa pakkien asiakkaille hyllystä mutta siitä viereltä.” Kun tiskin suojista on astuttu kaupassakävijän rinnalle, toiveet ja kiitokset tulee vaihdettua juttuetäisyydeltä.

Suurten keskittymien maailmassa pienen putiikin pitäjä ahdetaan taistelemaan tilastaan. Jari Hyttiselle tämä tarkoittaa paikallisuuden ja yhteisön palvelemisen vahvistamista. Hinnoina, valikoimalla ja parkkitilalla marketti vie voiton, mutta läheisyyteen, jutusteluun ja kokonaispalveluun se ei pysty.

Lähikauppaan ei mennä äyriäisostoksille, mutta maito, leipä ja lihapaketti ovat hollilla. Moni haluaa tulla pieneen ja lähelle, mutkattomasti.

”Kaupan käytävillä jaetaan kuulumisia, elämänohjeita ja isoja asioita”, Hyttinen kertoo. On heitä, jotka tulevat kauppaan kohtaamaan toinen toistaan, kun on tullut tavaksi asioida tiettyyn aikaan. Maidon ja makkarin haku tuo yhteen.

”Kauppa on monelle henkinen paikka, jossa saa jutella.” Niin asiakkaat kuin työntekijät hyllyväleissään ja kassalla ovat kohtaajina avainasemassa. Kun pariskunnasta toinen ei kuljakaan matkassa, kuoleman ja eron uutiset hiljentävät kauppiainkin.

Seurakunta kuuluu minun systeemiin

Kylässä lähikaupalla on paikkansa, kuten kotikirkollakin. Jari Hyttinen on tehnyt yhteistyötä Vuorelan kirkolla kuukausittain järjestettävän arjen aterian eteen. Oman panoksen antaminen omalle yhteisölle on Hyttisen juttu.

”Kirkolta joka ateriakerran jälkeen muutama asiakas tulee kiittämään. Seurakunta kuuluu minun systeemiin. Me eletään tässä kylässä yhdessä.” Kyläläiset ovat samat niin kauppiaille kuin kirkolle.

”Me ollaan kylä, vaikka ollaan lähiö. Meidän

”Meidän kirkko on kylää lähellä, ei vain keskellä.”

yhteisöön kuuluvat niin kirkot, koulut, urheiluseurat, kaupat ja pankit”, kauppias Hyttinen luettelee. ”Meidän kirkko on kylää lähellä, ei vain keskellä.” Hyttisen kylässä kukaan ei tee isoa numeroa itsestään, joten kaikille riittää tilaa. Jokainen toimii ”heleposti ja luottamuksella”. Silloin arvaa laskea lapsensa kylälle ja kirkolle eikä tule petetyksi tai leimatuksi.

”Kirkko, koti ja isänmaa kuuluvat tähän”, Jari Hyttinen puhuu kylänsä kokoisesta Suomesta.

”Tykkään työstä, tykkään”

”13-vuotiaana kirjoitin lapulle, että minusta tulee kauppias. Piilotin lapun tyynyn alle vanhemmilta piiloon. Löysihän ne sen tietysti”, Hyttinen muistelee hymyssä suin. Kauppiasperheen pojasta kasvoi asiakaspalvelija, joka tulee vierelle ja on aina valmis auttamaan.

”Tykkään työstä, tykkään”, Hyttinen painottaa. Henkilökuntansa ja asiakkaidensa keskellä hän on elementissään. Kaikesta kuulee, että eteläsiilinjärveläiseen yhteisöön kuulumisen ja sen hyväksi toimiminen on Hyttisen elinvoimaa.

Yrittäjä Hyttinen on tavoitettavissa 24 tuntia viikon jokaisena päivänä eikä kiirehdi kaupaltaan pois, koska asiakkaiden kanssa höpöttäminen on mukavaa. Silti aikansa on neljän lapsen ja vanhempien kanssa olon, mökkeilyn ja luonnon.

Hän latautuu myös pallokentän ja kiekkokaukalon laidalla. Toisaalta voimaa saa korpimökin yksinkertaisuudesta ja töistä, joita ei tarvitse tehdä. ”On vain ja hengittää.”

Arki heiluttaa eri tavoin.

”Äitienpäivän alla harmittaa, ettei saada kakuihin kananmunia. Oma harmi tulee siitä, että asiakas pettyy ja kauppalista menee uusiksi.” Yllätyksistä tulee yhteisiä.

Murheisiin ei jädä. Jokainen aamuherätys kello 6.06 on uusi alkua.

SINI SORJONEN

Pallokentän laita lataa Jari Hyttistä. Yrittäjämiehen sydämellä on tukea ja kannustusta nuoria.